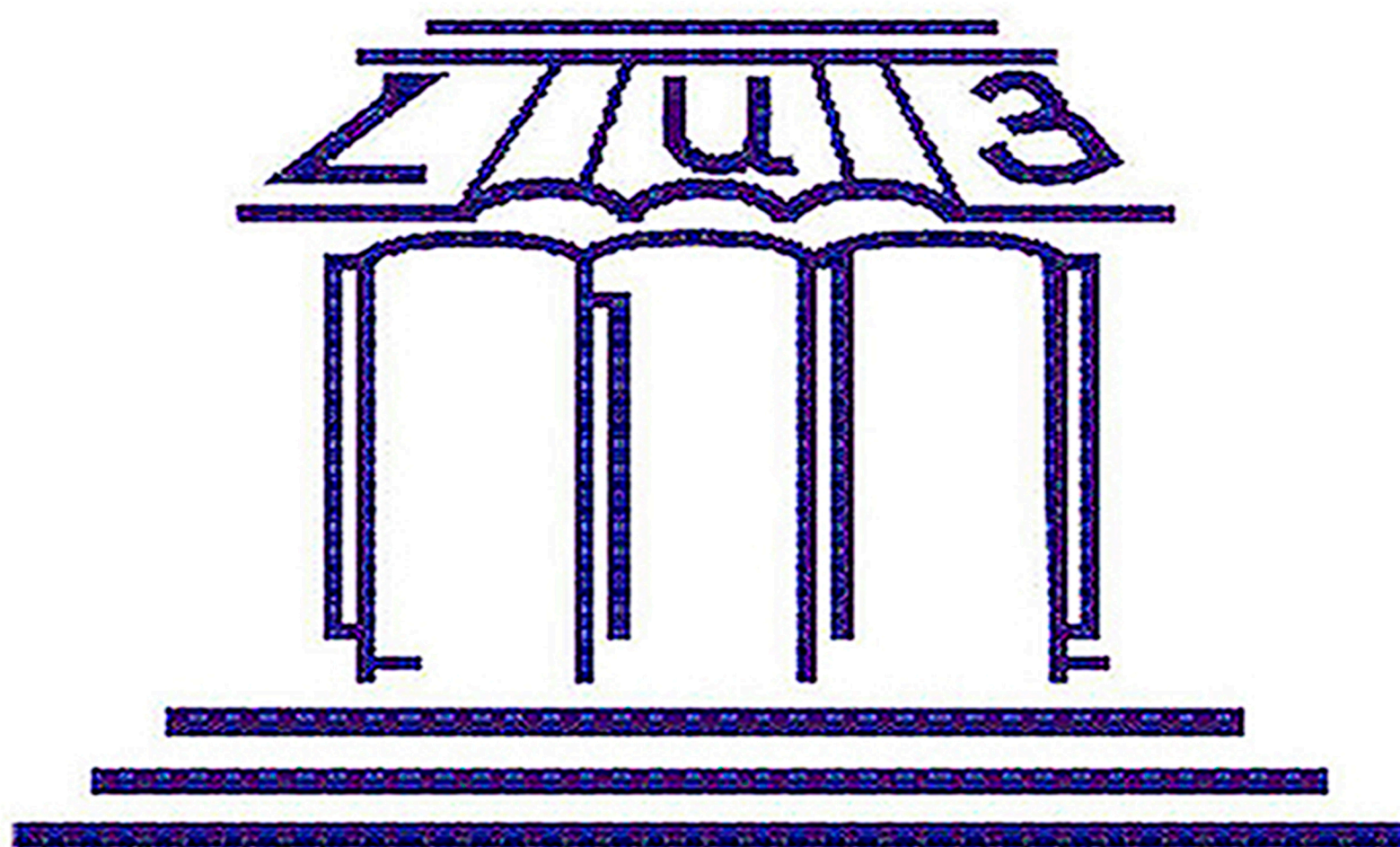

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

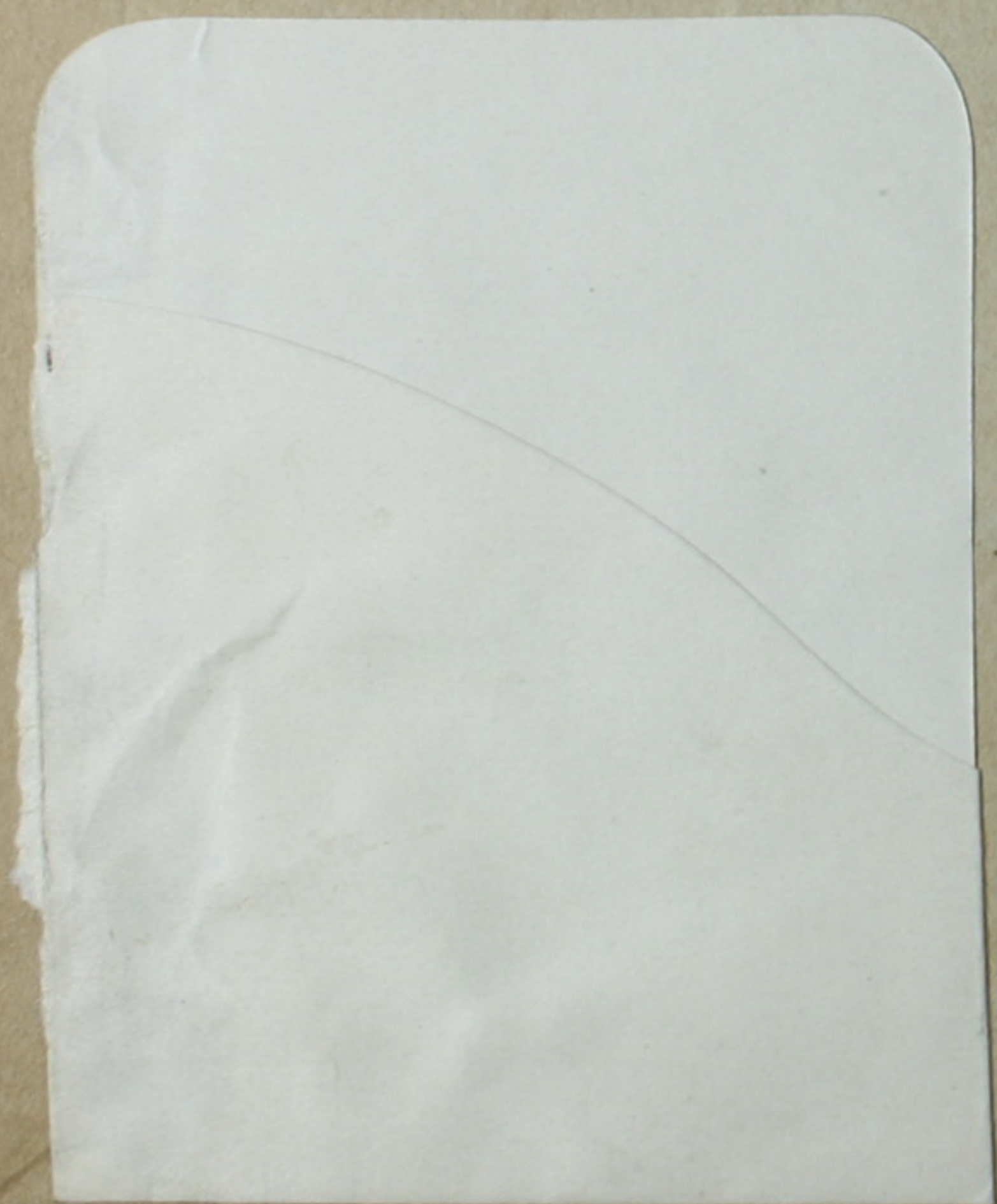
պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

091(47.925)
Ա-47

ՍՅՈՒԳՎԵՐ Է 1961 թ.

= ՁԵՌԱԳՐԱԿԱՆ

ՍՐԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀԱՅ ՄԱՏԵՆԱԳԻՐՆԵՐԻ ՄԷՋ =

2478

Գրեց
Հ. Աճառեան

Երևան
1926.

Տպուկած է
Դրույն 50 օրինակ.

№

A $\frac{\pi}{5138}$

Հետազոտական Արժագրութիւններ

Հայ Մատենադարանի ՏԷ

1. ԵԶՆԻԿ, էջ 58, րոշ 3-8. "Իսկ եթէ ոչ
յոշինք շնորհաւոր իմ զարգացող-թրանս հասարակի,
յորժամ իրիշտ ընդ բանաստեղծութեան Տարգմանիչի,
վարդապետացի Կործանի, խնդրի հո-ւի շնորհաւոր
յարմարութեան":

Այս հարցումը վրայ թափել է Բ. Բ. Բ. Բ.
Թիւն և հետազոտութիւն եղանակ նորագոյն
Հետազոտիչ "աշխարհագրութեան" ՏԷ (Վիեննա 1904,
էջ 86) և նկատի առնելով որ Կործանի Հե-
տազոտի Տարգ Էրի ընթերցանութեան և իս-
կողմից թափի յետազոտութեան վարդ, եւ թափ-
րել է Բ. Բ. Բ. Տարգմանիչի ինչ որ հարցադրութեան
որ արժագրութիւն է, որ ախար է և պէտք

Step 4th, on a 2nd of April to within 2 weeks of the
the appearance of the:

2. ԿԱՒԱՍՏՈՍ (Դպր. Գ, ԳԼ. ԺԷ) Հոգևոր
Թուղիկոսի օժիտն հասարակի մեր ուղեկից Գեարգ
Կաթարարների խորին բռնակցով՝ ստանալ է. "Բայց
Գոհարեաց ընդ իմն Բագարոսն Արքան զԵ-
մանեմ Կաթարարն ըստ անգարածեան օրհնակի,
չեմ հաշարաւորն ի հաշարաւորութեան:
Իսկ ի արտիւ անեկայն Հայոց խնայ, զԼու-
սարդ, որ էր ի իրան Անգարայ. և ընդ իմն
Զարեհ ի իրան...:" Քիտիւմի Բագարոս անցի,
այն է հաշարաւորն անունը յայտնի ընդ
տեղ, ինչպէս միւս երկրորդ անուն ի իրան-
ների անունները մի ան մի և խնայած
յիշումս են:

Այս անգամ էլ երբ Քաղաքայ յորոյ՝ փա-
ւարտէ, շարունակած է. «Զեռա զատեն-
եան հրաժայտայ երթալ ընդ յեջ հաշարա-
պետի՝ Հաղարշո, զի Կարո-պետ զերան-
ի՝ Զո-սիկ...» Այս քողերից երևում է, թէ

հայաբաւոյնքն Հաղարշն է. հեղեղն ուժ ըն, թէ
վերի ցոռերի մէջ կայ թի սխալմանէ. Հա-
ղարշ Ռեշկոյ իշխանն է հայաբաւոյնքն
անշերն ըն. սխալն զհերանայ, եթէ յիշեալ
պարթեւութեան թիկն լննէ՛ վերջակէտն է
կէրապրեմէ՛ հեղեղն չուն. "Բայց Գաւարեայ
ընդ նմա Բաղաւորն Միրան զՏեմաճն նա-
խարարն զսր սողորութեան օրհնակն, զՏեմ
հայաբաւոյնքն ի հայաբաւոյնքութեան իսկ ի
ցոռիմէ՛ անտնայն Հայոց Մեծայ, զՀաղարշ, որ
էր իշխան Ռեշկոյ: Եւ ընդ նմա Զարեհ...":
Ռիսպէսով իսկ Բաւի "Բայց" նշանակա-
թիւնն է զհերանայ, որ շատ անգնէր է, և
կգաւանայ "Բուն, Բնի". Հաղարշն հայա-
բաւոյնքն թիկն ցոռիմէ՛ էր: Երկրորդ՝ ի
ցոռիմէ՛ անտնայն Հայոց Մեծայ" անխափ
իօսով է, որովհետեւ այս ցոռակ ցոռիմ Գոյա-
թիւնն չունի. այժմ այս անգնէղութիւնն զհե-
րանայ, ցոռիմն անցնելով հայաբաւոյնքութեան:
Երրորդ՝ նախորդ պարագային՝ հայաբաւոյն-
քն է Հաղարշ՝ երկու ցարթեր անշեր հա-

Եւրոպայի, ընդ նմա եղանակի չեւ աշխարհաբ
էր եւ պէտք էր հասկանալ ընդ նմա. այժմ
այս սրբազան-թեմի՝ եղանակի չեւ շատ պար-
զածուր է:

Չիս սրբազան-թեմի տաճար է Տեղ Նախ Եր
Կարեւոր տեղեկութիւն հիւ խոյն աշխարհաբ
տաճարի Տաճար, այն՝ թէ հաշարապետութեան
պաշտօնը ի թիւ յայտն էր Լեւոնայ Կ-
թաւանակաւ տեղի:

3. ԿԱՌԱՍՏՈՍԻ նոյն հաստատութի Ներքին
ուսմ Կաթարաբերէրի շարժում կայ նախ Ներքին
որ կոչւում է "Ներքին Կաթարաբեր": Ներ-
քին աւանդը ուրիշ տեղից ծաւաթ չէ թիւ:
Բայց ի խնդիր տեղ կայ Ներքին աւանդ. այս-
պէս՝ Ներքին Կաթարաբեր՝ Ներքին Կ-ի Կաթարաբ-
երից Ներքին (Խոր. Կ. Խոր), Ներքին Կաթարաբ-
երի՝ Ներքին եւ Կաթարաբերի ծաւա-
նակ (Ներք. Կ. Կ). Ներքին Կաթ. Մայրի՝ Բաթ-
իւ Կաթարաբերի ծաւաթակ (Կաթ. Կ. Կ): Ներքին
Կաթարաբերի Կաթարաբեր Ներքին Կ Ե Ն յա

Զաքարիայի շնորհակալությունը հետո, որպես ծն-
թագարան ծն, որ այսպիսի ին շնորհակալությու-
նով չէր աշխատում և նաև այսպես, և լիցիտ
իւր ցարձան է լիցիտ:

Դիմելով ինչ հայ հայրանքի մեջ և նաև
յայտելով «Մերոյ ցոյսի մեջ իշխանութեան լի-
հասունեան», որ ինչ Զաքարիայի զգայ-
նութեամբ Միսիստիկ արժանացի Միսիստիկ:

Երկուսի մէջ էլ սխալ է նշան է:

4. ԿԻՆՐՈՒ ԿՈՉՈՒՄՆ ԸՆԾԱՅՈՒ-
ԹԵԱՆ: Կր. զիտեմ, էջ 204. «Պարզեալ ճի-
շտ կան բարձր և աստի. Զի՞նչ այնչափ ճի-
շտեմ էր՝ ինչ լիցիտանք իշխան զԶարգի-
նութեան զճիտեմ, և կան բնաւ անյայտ ինչ էին
լիցիտանք բնութեան ճիշտ Զարգի-
նութեան իշխան: Կան բնաւ ճիշտ ինչ և հետո էր ինչ
սին աստի աստի-նութեան ճիտեմ»:

Անյայտ նշանակում է «հոգեւոր, օգտի, բար-
ձրութեան, կարգի, ցոյս-տեմ». բայց այս բն-
ւոր իշխանութեան էլ անյայտ է տեմ: Զար

6. ՆՈՅՆ, Է. Էջ 174 խօսելով աշխարհ-
ներս կախ զաշխարհ կարողութեան վրայ,
աւելցնում է. "եւ այսպիսի զնկարարս թո-
նաթեան բարձր աւելոյ՝ չէն թէ զնկար ի
Նկարայ յարկան, որ ի տեսնել չհանգեր յետեւ
(իմա չհանգեր յետեւին) իմանալ":

Զնկար բառ չկայ եւ իմաստ չունի.
պէտք է առնել զնկար, որ ունի տարբեր
հայերէի մէջ բացատրանալով թէպէտ է աւելում
եւ նշանակում է "գարբեր": — Ահա զնկար
է, գարբեր չէն յարկանցի, որով որպէս-
քան եղանակով ապագան եւ զաշխարհ:

7. ԵՎՐԵՄԻ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆԷՐ, հր.
Բ. Էջ 426. "Որ կարող իյտ հարիւր մարմ-
նեւ զնկարան, ոչ չրի տալ իւր ոյրն զն-
կար (!). եւ որ բառայ հարիւր տալ, ոչ
չկայ տալ բառանոյ. եւ որ չափիւրս ա-
նի, ոչ թէ իւր իւրեան տալ կար մի. իւրեան
թեւ չկարարեալութեան չափիւրս աւել
եւ չկար մի տալ կարողոյ":

Այս բնոր հատկությունները մասնավորապես
 ինչպես է թե ոչ շարժելի ցարձակ է, ինչպես է
 ցարձակ: Երրորդ հատկությունն էլ որպես զուգ
 երկու պրոպերտի անխառն և կայծակ զերծից
 հայտնի է ինչպես է և համեմատվում է "հոգու"
 հետ. ըստ թանգ. թե. 18, աթ. անույ. հիւս. բն. = 420.
 հաւ. էլ 270: Հատկությունն էլ անհայտ էր
 կամ անհայտի թանգ. կայ. հաւ. որ ինչպես էր
 բնորի էլ շարժելի և ինչպես էր, այսինքն
 հակադրությունն էլ, որովհետեւ կայ-
 թե փոքր կայ ըն. Գ. Մեր-անհայտն էր
 կայուն թանգ. հաւ. թանգ. հաւ. հաւ. հաւ.
 և որ կայծակն անհայտ է 60 փոքր.
 (սեյն Թեոփիլ 1896, 208): Երրորդ կայծակ
 է և ցարձակ է Գործարարի ինչպես էր ինչ
 էր ինչ հատկություն. այսինքն անհայտ Գործարարն էլ
 ինչ, սխալ, ցարձակ և ցարձակ հատկություն. և ինչ-
 անհայտ ցարձակ է և անխառն էր հատկություն է
 Գործարար:

Այս անհայտի թանգ. հաւ. պրոպերտի
 կայծակն, թե կայծակ ինչպես էր կայծակ

"համբիւ", թելոյի աւելի անկ ի տոյ և ար
հրկեանս՝ Բուրապի անյ հանձնարարութեամբ:

8. ՆՈՅՆ, հր. Գ. էջ 245. "Զի արժանի
անձնայն շարեաց՝ որ ի նոյնեկն էլանէն և
որ սրանուն, արժանութիւն թիւն է՝ — Կրկին որ
— երբ Գործածութիւնն աւելորդ է. ըստ իւ
որ սրանուն հասարակ յետն արարանն ի սրան
է և պէտք է առնել նպաստն: Այս բանն՝ որ
որս "Ժիւղ" բանից է հաշտանս, նշանակած է
"Ժիւղը արձանիկ, փիւք. անձի, շարժանակ, Գաւա
կի": և այս թանկող Գործածանս է և ան
եփրեմի Եստեմ. հր. Գ. էջ 184. "Այլ իբրեւ ու
սան և ի վերայ հաս Վօդոս՝ թէ ոսկանա
բաւեմութիւնն": Արի հարաւանս արժան և
որս իբար լրացնող ի Գոյեցիկ ոսկաներ եւ
հաշտան:

9. ՈՍԿԵՐԵՐԱՆԻ ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎ-
ՀԱՆՆՈՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ. ԳԿ. ՊՕՎԻՍ 1717,
հր. Ա. Գաւ իւ, էջ 280 ա. Ոչ Գոյ իւն իւն

չոքաւ զարթար և փարագոյն. թաղէր և թիւր
ճաճկաթիւ մաշարկի, աւհայն և այնպէս փի-
րաւ յայր Գալլէ և ի զայր հեղանքի հոսի յան-
կարծ և զեւր :

Աղաարկի "ճաճկաթիւ" շեռչ ի բաւ Գոյն-
թիւն չուէի հայերէնի Վճ. և յայտնաւորեալ սխալ
ցնթերցանած է, որ ուրիշ է առջեւ —
Թիւր ճաճկաթիւ խաղարկի :

10. ՆԱՅՆ, հր. Վ. Ժաւ Լճ. էջ 399 բ. Աստ.
ի չայն հրեղանկարացեցի և ի փող յեղին յաւ-
նեռն յետեւալէ: Եւ ուրիշ իսկ այդ յայր իշի-
տիւ ոչ է պարծառն. աւայտաւն այս է զոր
աւայ թիւ արդէն իսկ է :

Պարծառն բառն արիւ զեղ է զայ և իշա-
նակաւ է "պարծառն". իւլ. հր. Բ, Ժաւ Բ. էջ
588 ա. Ոչ թիւ աւելն "եւ Գրիգոր զնա" պար-
ծառն իւլ էր, այլ լար : Բայց զերի հայ-
աւածաւ պարծառն բառն յայտնաւորեալ սխալ
է. որովհետեւ աւհարկի է կարծել որ Ուղեքե-
րան շիւռաւ զերի իւրեքն պարծառնի հա-

Եւրոպական տնտեսական շուկայի մէջ տեղի տրուած
 փոփոխութիւններ, այն է « Եւրոպական տնտեսական
 շուկայի, Բազմազանութիւն » — Լոնտոնի փոփոխութիւններ
 եւս չեն եղած։ Արդեօք յայտնի պիտի լինէր
 այսինքն Բազմազանութիւնը արդէն չլինէր։

11. ՆՈՅՆ, հր. Բ, Ժամ Ժ, էջ 603 Բ. Այս
 արդէն, որպէս թուի ինչ, այլ յայտնի չեն
 լինել, հայտնի չեն անգլիական և Բազմազանութիւնը,
 որ Բազմազանութիւնը չեն և Բազմազանութիւնը և երկու
 լինութիւն։

Անգլիական հայտնի չեն « Բազմազանութիւնը » և Բազմազանութիւնը
 չեն և Բազմազանութիւնը չեն յայտնի չեն
 և անգլիական Բազմազանութիւնը և Բազմազանութիւնը։
 Մեզ տեղի տրուած անգլիական « անգլիական, անգլիական,
 հայտնի չեն Բազմազանութիւնը և Բազմազանութիւնը »։

12. ՆՈՅՆ, հր. Բ, Ժամ Ժ, էջ 907 Բ. —
 Լոնտոնի փոփոխութիւններ չեն լինել և Բազմազանութիւնը
 և Բազմազանութիւնը, Բազմազանութիւնը չեն և Բազմազանութիւնը
 և Բազմազանութիւնը և անգլիական Բազմազանութիւնը « և Բազմազանութիւնը »։

հանձն. արդ որ անհարկ յիշխանացն ապագան-
հանձն:

«Ապրիլի 18-ին 1867-ի թվականի» թվականի հունիս-
յան 18-ի քաղաքական թիւն է. որ քաղաքի քաղաքա-
նական թիւնը հարկում է ևս սխալագոյն:

13. ՂԱԶԱՐ ԿԱՐՊԵՅԻ, էջ 167-8 հարկում
էջ. «Եւ քաղաքի թիւնը և որ խառն թիւնը
Եւ խառն էր, որ ինքն խառն հարկաւորաց
Զոհն էր...»: խառն անձանքի թիւնը Կ. Գ. Կա-
հարկաւորաց, քաղ. 1906, էջ 205 սրբագրում է
խառն: Այս սրբագրութիւնը շատ անհարկ է,
որ և անհարկ հարկերը կհաւանայ, Եւ թիւնը և հա-
րկի անհարկաւորաց քաղաքացի- ինքն անհարկ հար-
կում է. «որով ինքնապէս քիչով՝ պարտաւ-
որաց հարկաւորացն քաղաքացի ինքնապէս»
(էջ 169), որ պարտաւորացն - պարտեւ ինքն
խառն - խառն թիւնը և անհարկ է:

ԾԱՆՈԹ. - Բաւական չիւր արդ անհարկ
քաղաքացի քաղաքի ինքն հարկերը որ Բա-
նոր ինքն Եւ ինքն Կ. Գ. Կ. էջ 43:

14. ԿԱՐՊԵՅԻ, Գլ. 54, Հարգանք Մանկուն
 ծանր հեղ լեզու-անից երկերը պարտապաշտ Գեա
 րոյ հախարարները ծանր թուելով՝ քաշիս և
 հեղեղել անուշեերը. "և պարտապաշտ չայոյ
 քերն Մանկունից երանելի Հարգանք, անուն
 ընդ իսկ ի քանդակներս չայոյ, որք զերե-
 անայն և իրոյ ծայտի խորհրդանշանն ծա-
 ծուն պարտաշտ, որք էի անսոյիկ. խորհել խոր
 խորանի, խորհար-իս Կատարանիս և թաթոն-
 զի խորհուրտն և խորհուրդ Մանկունի և Գիւրգիս Կա-
 հեղեղելու և չայոյ զի խորհուրտն...): Կերցն
 թեր անունի քեր չեանսիքն անի և Գուրգիս
 Կահեղեղելու", որ իրարարարիցն քարշտել,
 եւ "և Գիւրգիս Կահեղեղելու":

Գիւրգիս Կահեղեղելի յիշատակ և թե՛ եղիշտի
 և թե՛ քարտաշտն ընդ ի խոր անգամ (եղիշ-
 ծար. էջ 33, 71, քարտաշ. ԻԳ, ԻԵ, ԼԶ): Ան ընդ
 և այն հախարարների՝ որոնք խանդակցելիս իր-
 քանդակի ծոցովի՝ պարտաշտն անսոյ չայոյ
 Կերցի անունի և յայոյ Գիւրգիս Կահեղեղելի
 ան երեւոյն արարան իրեղի անունի: Այնուհե-

6. Կը ընթերցեմ քննարկը ընթերցանաւոր:
 Ընթերցանաւոր «Գրեւոր Կառնետայ» ընթերց-
 անաւոր, կարծեմք՝ որ Կառնետի տեղը բաժան-
 անաւոր է արհաւիրք. Ինչ Կառնետ (բառ Գրեւոր) աւ-
 րել է Կարնետի կողմը, իսկ Կարնետ Կառնետայ
 (Գրեւոր) Կարնետի կողմը է: Այս հարցաւորելով թող
 չհարցաւորել ինչ, որովհետեւ Կարնետ Կառնետայ է
 Կառնետ Կարնետ Կառնետայ Կարնետ. օրինակ՝ Կար-
 նետայ Կարնետայ Կարնետայ Կարնետայ է, Կարնետայ
 Կարնետայ, Կարնետայ Կարնետայ Կարնետայ է,
 Կարնետայ Կարնետայ: Կարնետ Կարնետայ է
 Կառնետ Կարնետ (Կարնետ Կարնետ), որ յիշելով Կարնետ-
 անաւոր Կարնետային Կարնետային Կարնետային ա-
 ւանաները, Ինչ աւելի քան է «Կարնետ Կար-
 նետայ», Ինչ Կարնետային Կարնետային է
 Կարնետ Կարնետ Կարնետային Կարնետային:

15. ԿԱՐՆԵՏԻ. Գլ. Կարնետային է Կար-
 նետային Կարնետային Կարնետային Կարնետային
 Կարնետային Կարնետային Կարնետային Կարնետային
 Կարնետային Կարնետային Կարնետային Կարնետային

Բողոք: որով յանձն առնէր հրովարտական ջանք-
քիկն Հայոց շնչապարուստն: — «Դաշխարհիւ
Հայոց» պէտք է հասկանալ «հայ, հայաբնիկ, Բայ
պէտք է նաեւ որդի [«]ճաշխարհիւ Հայոց»: Եր-
րորեւիտ' թէ պարսիկ, Բայ Բնական էր հայ-
աստուծոյ կամ պարսիկ Բնակի Անդ Եկել էր
Հայաստան: Այս Բնակ ցոյց է ցուցն «Երզն»
Բայ:

16. ՓԱՐՊԵՅԻ, Գլ. ԿԶ, որ արայեալներն Բա-
նակում յիշում է երեք ցրծաւորներն աւանդ.
«Զանգակ ի ռն, Աւանդ Հայնոյ, և Տիւս ռն Եր-
րոսն երկաթի ռ: Մի ռն Բնակ Երկն աւան-
դիւ հրազարակիչներն կարծում են թէ Զանգակ
իւ աշաւաշեալ Երկանունը լինի. նոր հրազարակ-
իչներն (Միւսքան և Մակարանուն) յաջող կերպով
ազատ են «Մի ռն Աւանդ Հայնոյ, և Տիւս
ռն Երրոսն երկաթի»: Իսկ Զանգակ աւանդ
կարծում են աւելորդ և կամ Հայնոյ Երկան-
ունն չի որիչ հոժանիչը: Այս շերտիւ կերպ Եր-
կանում են սխալ: Այն որ արայեալ Բնակներն

անունները տալիս է նաև Եղիշէ (Մար. Էջ 71).
«Երէջ ի Զանգուկ անուն, երէջ ի Մեղրու ան-
ուն, ասորիս-ազ ի Վաշակ անուն» . որ Զանգու-
կը՝ պարզ և յայտնի լինող յիշումն՝ Զեջու ի
անուն ի հասկանալի:

17. ՎԱՐՊԵՅԻ, ԳԼ. ԷԶ. Հասակին հոգեւո-
րէյ նախարարներն շարժում յիշում է « իջեանն
Վեթեղեւից՝ Վերդէն » : Զեւագիրն ունի այսպէս
Վերդէն, որ թէև այժմ Զանօթ անուն է, թայտ
համար չկար: Հրապարակելները իրանով առջիկ
են Վերդէն:

Կոյն Վերդէն. իջեանն Զանօթ է նաև Ե-
ղիշէի, որ (Մար. Էջ 71) յիշում է նրան՝ որպե-
սեալ նախարարներն շարժում. « իջեանն Գաբե-
ղեւից Վերդէն անուն » : Զեւ հարձում՝ թէ Վերդ
որ է պարսկա՝ քաղաքի համարելու նաև
« Վերդէն Գաբեղեւան » , որ ըստ հայոց. թէ Վեր-
րորդից խորհուրդն հրաւիրեալ և որպէս
Հարապարակ Մալուան հետ Դիւանի Գեւոր
հոգորդելու՝ հայտնի Եւսեփեանի Գրանց

Мужны uezherbny 5:

[illegible]

18. ԿԱՐՊԵՏԻ, Գ. ԽԵ. Հարցերով հրապարակ
 Կողմից Պարսկաստանի Բանաստեղծության համալսարանի
 Կողմից հարգումով հայ Երես խառնուրդից չեղելի
 Դեպքի համար, որ պարսկական պարսկական ուղիով
 Պարսկական: Ընդամենը այսպես հայտնաբերված
 ուսումնական և գրական աշխատանքները խառնուրդից
 Կարգավիճակի և հարաբերակցության: Ենթադրյալ
 այս աշխատանքները ուղղված է հարաբերակցության
 համար Կարգավիճակի և հարաբերակցության
 Կարգավիճակի: Կարգավիճակի և հարաբերակցության
 (Կարգավիճակ 150), որ ուղղված է "Հարաբերակցության
 Կարգավիճակի և հարաբերակցության Կարգավիճակի
 Կարգավիճակի: Կարգավիճակի և հարաբերակցության
 Կարգավիճակի և հարաբերակցության:

19. ԿԱՐՊԵՐԻ, Թուրք, էջ 202 բառերու-
յնոց անվան փոխանակութիւն և նոյն կրօնի հա-
ւանքների խառն, յիշում է և ինչպէս կրօնա-
ւոր՝ որ նոյն իսկ հաւանքներով վարժանաւ
է: Մայաճիրն այսպէս աւելի այսպէս. «Զհրեշտա-
կանսն այրն շնոր՝ նոյն աշխարհայր հաւանք-
նով վարժանեցուցին»: Կրօնաւորի աւանդ է ու-
րեւն Մեր, որ ինչպէս զիտեմ, և քաղաքացի-
նի աւանդ էր. հոգի. Մեր խորհրդայն (խոր. Գ.
Ժ. քաղաք. Ժ), Մեր խառ. Կաթողիկոս (քաղ. իս-
այսպէս աւելի կրօնն, Խառ. էջ 14 «քեր-
պիսկոս» և կաթողիկոսն):

Զայսպէս Կրօնաւոր Զաւանդան Կաթ-
ժում է ինչ քեր այսպէս հասարակ տեղն է
իսկ կրօնաւոր (քաղաք) աւանդ է նոյն. արեւ
իսկ այսպէս ծառայում է ինչպէս նոյն
Բառ ինչպէս այսպէս Զաւանդան ինչ (քա-
թողիկոսն) «նոյնպէս աշխարհայր հաւան-
քնով», այն և Զաւանդան ինչպէս շնորհ-
ւանք: Զաւանդան աւելի «Զհրեշտականսն այրն
շնորհ նոյն: Աշխարհայր հաւանքնով վարժանե-

յո-յիւն: Ըստ անշիւն վերջանկէս ԿՅԵՆ և յաջորդ
 Բաւերիս Բաւերեւն անշուշտ Եւան և Խորհուր
 Կով, և Եւանքաւոր անշ յո-յիւն թէ Եւան յա-
 րոն անուն է:

Հոյհ իբրեւ յայտնելու արժանի է
 զի արքայ անգլիական Քույ. Դ. Կ. իբրեւ իշ-
 խան ծոխաց, որ մշտնջենց Մեծն Եկեղեցին
 Կեանքիս չեւանդաբան թեմն զհարա խառնելով:

20. ԶԵՆՈՒ ԳԼՈՒ, քաղ. Հեղեղի, 1932, էջ
25 կարգում էջ. "Եկեալ յարկի մարտիկաց,
յուսուք Եւս Գրաւի, Ի խոյսմի՞նք Եւ Գրաւի,
ոմի՞նք Ի Գրաւի աւել հարկայեաց:"

I have been thinking of you very much
 lately. I hope you are well and
 happy. I am well and happy.
 I hope you are well and happy.
 I hope you are well and happy.

Հայրամետք պէտք է ուզել և եկեալ տրոհի-
րէն Մարտեանց, յաւանն իմ Գրասենիք, ի
խաղաղագիտէն Կապու ... ևն » :

Ученый Философ Искренне

էր, ինչպէս որ յերջի էր եղաւ Ս. Գարամաշտի
 Գալարանք (Զեւոթ, էջ 37), թէ Զեւոթ առ-
 ւանդաւոր հողակաւ է Գրամաշտի, (այսպէս էլ
 8, 15, 16, 25, 31, 36, Երջի Կաւ. Մայր. Բ. Կ.)
 Բայց Գրամաշտի յեւ էր առնաւոր էր Երջի.
 այսպէս՝ էլ 27, 34:

էլ 32 աւանդ է. Եւ Զի այնչափ էր Երջի
 ինչ ի Երջի-նէ Գրամաշտ, որչափ թ աւանդաւ-
 րաւորաւ աւանդաւոր. Եւ Երջի էր Երջի-նէ
 Գրամաշտ. ի՞նչ թէ Եւ Զի այնչափ էր Երջի
 Գրամաշտ ի Երջի-նէ Եւ Երջի:

21. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԻ ԽՈՍ-
 ՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ, ԿԱՎ. ԿԱՆՈՒՄԱՐԱՐ 1896, էջ
 15. Պրայի Կեանքորի Եւ Թեոքորիպայ Եւ Պրայ-
 լայ Կաճարայի-ն Կաճոր Թոք: Կայա Ժամ է
 Կայա աւանդոր Կայա-ն-Կայա-ն-Կայա-ն Կայ-
 աւանդ Գրիգորի. — Պէտք է Կայա Պրայ-
 Կայ... Կայա-ն-Կայա-ն-Կայա-ն Կայա-ն Կայ-
 Գորի:

22. ՍՈՎՐԱՏԱՅ ՍՔՈԼԱՍՏԻԿՈՍԻ ԵԿԵ
ՂԵՅԱԿԱՆ ՊԱՅՄ. քաղ. Հանդարդանքս 1897,
էջ 280. իսկ քննարկայն յայտնուի և յետ-
ման. և ի վերջ ևս և յարմարեալ յարգի և
զարգանք տեսիլ: — Միտք է առնել յարմար առ-
յարգի. վերջին «յարմար, զարմար» թուանք.
իսկ. յն. բնութիւն ἀνδρῶν ἀπάνθρωποι,
ուր ἀπάνθρωπος նշ. «կենսական ի յար-
գանք, զարմար, յարմար, առօրե»:

23. ՆՈՅՆ, էջ 466-7. Այլ որոյ ի թուան-
դիւս առօրե-թուան ամառնորդ եղիւ քան
Սեբեկո-սեպ եղիւ քան, ոչ առ զարմարի
նշ չարակամեան թիւ, չորս թուան քան շա-
րաքանք:

արմարեան բառ չիւս հայտնի էլ. և
թիւ զարմար է յետն արմ «թիւ» և զարմար
ստոր, բայց բնութիւն այս տեսիլ բացար-
քութեան տեսիլ էր քանի: Բնութիւն առ քան
տես ἑρωτικά βιβλία «թիւ քանարմար».
ուսոր չարակամեան բառ է ամառնորդ թիւ

հարցալ չփափկանան : — ի՞նչ հայտնե՞ք ձեզ
փափկանե՞ք, փափկաթիւն, փափկանալ ունե՞ք եւ
 « հեղցանե՞ք եւ » ճշման հարթիւն :

24. ՀԱՐԻ Ս. ՍԵՂԲԵՍՏՐՈՍԻ, Կ. Մ. ՄԱԿ,
 էջ 781. Սոր էր սա, թանկեալ ընդ արիւն
 խնճուղի. Գոյն ծիրանի եր ԿՏԵ : Արդ յորժամ
փողիւրն ծաւաճի՞ն եւ խնճուր լիտալ առ էջ,
որ արդեոք չըրջու-ն չկրկնայ. Բաժանորակներն
 արժանի՞ էր ներկն :

Ս. Սեղբեստրոս չիճելոյ հրեաների հետ
 Բաժանորական ծիրանին է օրինակ բերու-մ, որ
 նախ պարզ բարդ էր, յետոյ արդանի (այս-
 պէս պէտք է հասկանալ խնճուղ բառ, թա՛
խնճուղ) արիւնոյ չերկնուելոյ՝ ծիրանի Կարճաւ :
 Հաջորդ պարագծեալ բաներն՝ այնպէս ինչ-
 պէս հա՛ն, թանաք չունին. պէտք է հարցաւո-
 յորդ յորժամ փողիւրն ծաւաճի՞ն եւ խնճուր
 լիտալ առ էջ, որ (թաւ ո՞վ) արդեոք չըրջու-ն
 չկրկնայ. — երբ խնճուրոյ ոչորում եւ խն-
 ւում եւ առ էջ (Բեւ) էր Կաւուն, ո՞վ արդ-

և օր շերկեց զընդունելն. չեղիցն ուսմանն անկողնի
քան էր, որ շատ չէր համարուում. հիմար աւ-
գայն զմանայ Գաւ. ընդունել "Պրծումովի
համարակ տրեւի":

25. ՆՈՅՆ, էջ 789. Վերջ թեան հա-
ւան թիւ թուցին թիւ, ուն չեղանցի, աւար-
տանքի, հարցեր:

Առաջին անգամ քանի ուղղելով զար-
դար էր. Վերջ՝ թէ անհաւան թիւ թա-
րի թիւ (եթէ չէր հաւարար):

26. ՆՈՅՆ, էջ 792. Երբ պարտւեալ կայ-
եալ (չստուգել) չեղիցնեալն և չպարտուեալն
աւ. ի յունել չէա:— Գուց պարտա-
խոյն չէն կարող, ալ պարտւեալ (չուն-
ելեալ):

27. Ս.ՅԱԿՈԲԱՅ ՄԾԲՆԱՅ ՀԱՅՐԱ-
ՊԵՏԻ. Զաւ յաղագի աւարտել և ճիշտը,
յու. ի 'Գիրք' և Զաւ հոգեղանի", Մոսկու 1782,

էջ 85. ինչպէս թափանց (հրահարու) փշտայ չափ
 աւազանն է նուազ թափանցը (հերոսիկոս)
 և աւրելոյ ուսոյ զնա զաւա թափանցը
 թեան իւրոյ:

Կայ հայերէնում աւրել "խելամբել, խել-
 րոխարակ, ապաւնակ, փռել" բայը և ինչպէս
 էջ աւրել "կաշտել, պարարտել". բայը եր-
 կուսն էլ յարմար չեն այսօրեայ:

Մեզմոյ տն աւրելոյ. այսինքն թէ "հե-
 րահարու աւրաւի հերոսիկոս հերոսիկոսի և
 այդ աւրաւի. ինչ աւորելոյ կրակն իր
 թափանցը փռելու խաբէ". Այս ազգա-թեան
 համար հոնք. ահա՛ էջ 93. "Ո՞ր երբեք է
 րես խաբ և կոյս, եթէ ոչ զհարաւ. համ
 րդայ որ զթափանցը աւրելոյ, եթէ ոչ
 նա ինքն".

28. ՅԱԿՈԲԱՆՅ ՍՐՃՈՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
 ՍԻ. Զաւա աւազանն է յօր ինչի աւրաւի
 չարչարանայ, քոյ. ահա՛ էջ 175. իւրաւե-
 րին ինչ իւրաւի զնա չեղ-ոյն, որպէս ա-

Լիւ աղին հայտնաբերէ երեւոյժ, որ ճարտ-
թիւն պէտք է ունենայ ճարտար, որ ըստ
 հաստատարարութեան է զանազան յարմար աշխ-
րհարար քանի: Բայց իրոք պայտն է.
ճարտար նշանակում է "աշխարհ, աշխ-
 արար": Ի՞նչ. Կանայ, էջ 259. Եւ, Կան
 ճարտար աշխիւ չիտի, չի թէ աշխարհ...:
 Եւստի ըստ ունենայ՝ ճարտար քան
 հաստատարարութեան է քանիստ յարմար "նշ-
 անայն չհաստատարար" քան թիւ:

31. ՆՈՅՆ, էջ 368. Թեպէտք յարմար-
 Կէ Եւ ըստ քան-թեան, այլ ըստ ճարտար չի
 յարմարի: որպէս չի չհաստատարարութեան չոր
 յարմարի Եւստ Եւ ուստի, ոչ աշխարհաւոր-
 արար Եւ չայն աւել, այլ որք չհաստատար-
 Կալ չիտայն չիտայն չիտայ...:

Եւստայն որ աւելի է, պէտք է քան
 թիւ է. "աշխարհաւորիւնը չիտ" որ պիտի
 աւելի աշխարհ":

32. ԹՈՎԱՐԱ ԱՐԾՐՈՒՆԻՈՅՆ ՊԱՏՄՈՒ-
ԹԵԱՆ (գրւ. Պետերբ. 1887) Գ Ղարաթեան ԻԸ
Վլադ Վերնադսկիին և հետեւեալս. Վասն ապագայ
Բուժեան Մանկացն որ Կայսրիկն կոչին և
Խոջաներն Արեւելոյ և Բազմա-որդն Աթապա-
ն Կարճեալ Երկնոցն հասցանքա-թիւն:—
Տիպը նոյն չեւն որ նաև էլ ծ' ցանկի վրա:
Նոյն Գրաւտ ապագայն և թէ թէպէտ "Կո-
րածողով եղև Բազմա-որն հայոց Աթապ... չի որ
Կիլիկիա Աթապա-կաններն, որ Կայսրիկն աւա-տելն
ապագայեմեալ էին և պարտաւորեալ Բազմա-որն"
և յետոյ "եղև և Գալ Տիւսոյ ցարա-ոյն" Աթապ-
Խոջաներն Արեւելոյ և Բայ եկայ և հասցանքա-
թիւն Բազմա-որն հայոցն ևն: Պարտա-թիւն
յոյս և ցարա-որն որ Վերնադսկիին և Բազմա-որն
Բաւալ պէտք է ունենայ և Բազմա-որն:

33. ՆՈՅՆ, էԸ 132. Զերիվարսն և չի եմ
եւալ նոյս չիւեալ ապագայեմեալ, զանգարան
ճիւղն և ցարա-որն Գաւալայն և զանգարան և
չորս կողման, չիւեալ և լաւեմայն չիւն և Բարձ

բանիչ խորհրդանշանը զբաղեցնում է միջնամասի փակ
 կաշվոյն խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը
 նախքան ի վեր խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը
 երկրորդական երկրորդականը զբաղեցնում է խորհրդանշանը
 քիչ և քիչ երկրորդական փոքրոյն զբաղեցնում է խորհրդանշանը
Գրքի խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը ի վեր
 խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը:

Երկրորդ խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը
 խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը: Գրքի
 "խորհրդանշան" խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը
 խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը: Գրքի
 "խորհրդանշան, փոքրոյն" խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը
 "... խորհրդանշան, խորհրդանշան" խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը
 խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը խորհրդանշանը
 է ինչ... »:

34. ՆԱԽԵԿԻ (Գրք. Կենտր. 1840, Գր. Կենտր.
 Կենտր. էլ 268) խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը
 էլ. 3 խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը
 փոքրոյն խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը
 փոքրոյն խորհրդանշանը զբաղեցնում է խորհրդանշանը

րակարգայի կոթողս կարծր արձանաց": ինչիւ-
կէ ունուի սպասել թէ ինչպէս փայտը կոր
յաղթութիւններով իր իշխանութիւնը քնդարձա-
կել և ժամէ կոթողներ կանգնեցնելով՝ կոր աւել
ժանեքը որոշել է: Երբեք թէ կարծր ժամէ կո-
թողները չեն կարկայրուի, այլ. կանգնուի, դնել-
ուի, դիպուի: Այս պարագայում հասարակ
ճշմարտական սխալ է համարուի սրտ-սրտ-
կարկայր և ուղղում է սրտ-սրտկարկայր. (Կար-
կայր "Կիւն" Բայր. հիշ. կարկայրկայր, կե-
նակարկայր Բարդեր):

35. ԱՆԿԱՆՈՆ ԳԻՐԲ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆԻ
(Կրկ. Վեներիկ 1904), էջ 370. "Յիսուս Կարգ-
րայի: որպի Յովսէփայ ի Բեթղէհէմ, Վաճառե-
ցի շնորհման ծառայ ի՞նչ առն Վաճառացի Ա
Բեթղէմի, և առ ի նմանէ երեսուն քահեմի.
արդ ի՞նչ կարկայր լիցի քմի": - Այս-
րակարգայի Բարդ քմի ի ուրիշ ճեմագիր ու-
նի կարկայր: Բայց թէ՛ ինչ և թէ ինչ իմար
չեն քահեմ: Ըստ իս պէտք է ուղղել կարկայր,

այսինքն՝ թի՛ ո՛ր Հրապրոշ լիցի 450 (Վեհ Ի-
րաւունքի չունի իշխու-): Այս է ապացոյցա-
նու՛մ նոյն Գրուածքի ձե՛ր ուրիշ խափարութիւ-
նը: որ ցոյցում է էլ 402 և ուր Հերոյիշ-
եալ հայտնածքի 465 պարզ Հերոյիշ հարցում
եւ՛ր "Թի՛ ո՛ր 4 որա Հրապրոշ եղիցի":

36. ՆՈՅՆ. էլ 462 հրապարակում է թի
կարճ Գրուածք, որի Հերոյիշքն է. "Արքայն
Թագէտս աւախելոյն զաւն յարութեան իւտե-
լոյ": Արա երկրորդ օրինակն Հերոյիշքն է
կրում "Թագէտս աւախելոյ աւ լիքմար զաւն
հոգւոյ իւտելոյ և զաւն յարութեան". իսկ եր-
րորդ օրինակն Հերոյիշքն է "Շնորհք արքայն
Թագէտս աւախելոյն յառհանգիսի": Հեր-
շին Բաւոյ մտեւեի թի՛ չունի և հրապա-
րակելն թի՛ հարցական ցեւելոյն աւել է ցու-
ցել: Եւ կարծում եմ որա թի՛ պարզ հաս-
նօրափրութիւն է և պէտք է հարցաւ "յա-
հանգիս հանգուցեալ եպիսկոպոսի". որից երևում է
թի՛ յիշեալ Գրուածքն եպիսկոպոսական իւ-

նելաթանկ ծախսով կարգացուած ինքնօր
է:

37. ԹՈՒՂԹ ԵՐԱՆԵԼԻՈՅՆ ՊՕԶՈՍԻ
ՏԱՐՕՆԱՅԻՈՅ ... ընդդէմ թէոփիստայ հո-
ռոմ փիլիսոփային, Կրկ. Պօլիս ՌՄԱ = 1752, էջ
187. Ոչ եթէ կոկած պարեմօրն (Կրկ. Բարեմօրն)
և չայն փող պապոսն և ընդարձակ ծոց և յե-
ծաճած թեցանոյ և երկայն պորոպոյժ կոչէ ին-
քիս փոքնեայի, այլ խոնարհ և զմեծ զերպարա-
նօք, որպէս չսարբ առաքեալսն և զԵսայիստ-
արն, և եղեալ ինչ ծաղիօք և յորթօք այծե-
նօք:

Աւստիս իսկապէս իսկապէս չեմ ըս-
տիւ է. ինքեալսար աւերելի է յանկարծ փողի
"Կրկ. Եր" ծառն իմօրն. ծառն-անկ որ չայն
և պապոսն Կրկնն էլ լեւեալեալսն է: Այս
պապոսն փող պապոսն առնաւ եւ փող
պապոսն: Ինքեալն ապաք է ասել թէ չայն
օջիւղն, ընդարձակ Գրկանոյ, ինչ թեցանիւն,
երկար ինքնայնոյ ու չսարած զերպարնն ին-

որ ըստ որի իրարմեջ եւ Կարճեմ, այլ հա-
ժարք ու խոնարհ հերոսացանք:

38. ՆՈՅՆ, էջ 272, յիշելով այն հայրե-
րէ՝ որոնք աւազ Մեծ Դարձի Եւսեւ էին հաշ-
ճուհի եւ յերոյ Դաւիթայանցանք Քաճիք քաղ-
ճաւ, Գրուհ է. եւ այս քննութիւն Ս. Գրի-
գորի քննութիւն եւ իւր որդեացն՝ յիշելուց Գա-
ւաթն են. զի իւրեք եւ որդիքն եւ Թառն-նիքն
աւագ էին: եւ հաճ Հասարակ՝ այն որ զՀա-
ւաթն է շինեալ, որ է Եփրատի մէջ:

Այսորմէջեւ, Եւսեւ յայտնեցանք իւրեք հայր-
ն-սն է. առաջինն է Հասարակ՝ որ Հասարակ
է շինեալ են:

39. ՆՈՅՆ, էջ 273, խօսելով Դաւիթայանց
Եւսեւի իշխանի Եւսեւ, որ առաջինն էր հայտնի
Դաւիթայանց Կարճեմ, Գրուհ է. եւ ահա Ե-
ւսեւ, այս արարեալսն է եւ յոն-նի Մեծ եւ
Կաւաւոր եւ երկուք իշխան. Բայց խոնարհա-
ւանդաւ եւ Մեծ հերոսով զհաւաքս ոչ հա-

րէ ուշտէ. և որչափ Զանայ՝ չհասցանայի ո՛ր
 Կէս: Արդ՝ ահա է Կա Տեժախէյ և այր ի-
 ճաստաւն. Բոն Է Յետեարիէ ի սոսք ինքնաթիւ
 Յեր:

Այս հաստատի մէջ երկու զրոյացի կայ.
 Եւթ սոս-ն Բաւ, պէտք է Կարգաւ սոս-ն
 "Կոսիս, իշխան". երկրորդ՝ աւելարժար է ՏԵՅ
Կերպոյ. Եւթ Կրտած յարաւի աւանդ Կոյ
 է Կաւիս՝ որ այս է, պէտք է ուշտէ ՄԵՅ-
Կերպոյ: Բաւաւաւաւաւ և ՄԵՅԿերպոս աւանդ-
 Կաւիս Կերպոս էի՞ ուրիշ և Երան Կայ ԲԵ-
 Կաւիս-Բի-ԿԵ հաւաքարիս էր Դաւաւ Կայոյ
 Կրօնի:

40. ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ [ՇԱՊՀՈՅ ԲԱԳՐԱ
 ՏՈՒՆԻՈՅ], Կոպ. Էջ Դաւթի 1921, էջ 35. Զար-
 Դայեալ Տաւաւեայն աւ. Արդար եւ, Կաւ
 այդորիկ աշխարհի:

Արի ու Տաւաւեայն Դաւեյ է երաւա-
 Էջ և Ա. Արտիսանիս Կաւարաւիէ երեւ
 Կարի Դաւաւեյ է՝ Դաւաւ Դ Կար Յետ

Բերելու համար: Եկեղեցական տեսչի միջոցով
 բարձրագույն և հարցունք թողնողին թի թե՛
 նպատակ. ունի. հոգու տրամաբան թի արժի
 նշանակություն թի թու շեղ Բերելու համար և
 թողնել: Եւ թողնողը պարտավորված է. ժող-
 քար եւ, վառն այդորիկ աշխարհ: Ի հարկե
 Բաւ յարժար չէ թողնողին ասել, այս թի
 Զոյին թի "Դու արդար եւ, եւ էլ քան հա-
 ժար եւ թողնել": Եւ աշխարհում եւ մոլոր
 "Նորարար վառն այդորիկ աշխարհ":

41. ՍԱՄՈՒԷԼ ԱՆԵՅԻՈՅ ՊԱՏՄՈՒ-
 ԹԻՒՆ (գր. Հանդարդապատ 1893, էջ 45). Ի
 սաքակել շեռուայ զհանձնարարուն անցին քա-
 խարակուն յեղիսա նաւելով Ի Թարսիս. և
 այս յայտնի քրոջ յարժար որ յարժանն Նի-
 ռիկեյ-ոյ աշխարհին Գրեալ, վառն այսպէս. Ի
 շեռուայ Գողոյ տրամադրեալ եւ չարարարիս
 Բաւաւայ-ոյ, եղաւ Բաւել, աստ. յորոյ թի
 և խան քան պարտականութիւն թի Ի Հայս.
 և պարտեալ Գրաւ զապի Գրեաւ-նայ Ի Կառն:

Հայրենաժողովուրդն առաջին և Բաղրամյան հերոսական
 քաջության. "Ի սրբազան սրբազան զհայրենիս"
 անդին և ընդե փառաբանելով յեղևաբան
 անունով և Բաղրամ. և յայդին Կրոնական, որ
 յարհման արհման-ոյ արհմանին, Գրեմ, Կա
 ժինը յայսօր ծանանակի արհմանակա արհման.
 և ի հետևյ Գողոյ փառանշան ինչ նախարար
 Բաղրամյան-ոյ անկախ Բաղրամ, արհման ինչ և
 Բաղրամյան-ոյ արհմանակա Գողոյ ինչ և ինչ"
 (Խոր. Ն. Տ. Բ. Բ.):

Հայր արհման Նիկոյան, Կաղրամյան Կաղրամ
 Կաղրամ Կաղրամ Կաղրամյան անկախ արհման-
 րար Կաղրամ արհմանակա և արհման Կաղրամ արհման-
 րար Կաղրամ Կաղրամյան և արհման և արհման Կաղրամ-
 Կաղրամ, Կաղրամ Կաղրամ և Կաղրամ, անկախ.
 Կաղրամ. Կաղրամ Կաղրամ Կաղրամ Կաղրամ Կաղրամ.
 "Կաղրամ Կաղրամ Կաղրամ, որ Կաղրամ և արհման
 Կաղրամ և Կաղրամ Կաղրամ":

Կաղրամ Կաղրամ Կաղրամ Կաղրամ Կաղրամ Կաղրամ
 և արհման Կաղրամ Կաղրամ Կաղրամ Կաղրամ և
 Կաղրամ Կաղրամ. Մոսկովյան (և Կաղրամ 562) De bello

43. ՆՈՅՆ, էջ 99. Ուշեր Անգլոս չորս
փափերս, Հեռագրիկա՝ յորոյ անուն շիւտայ ճիւ-
ւոյթիկէ, որ է Զարթիկ:

Հաւոյթիկէն ի խաղաղ է՝ որի անունն
յուսուցիկն Բաւառի նշանակում է "ճողովորդա-
փայ": Ներշնչակի "որ է Զարթիկ" Բայար-
րո-Յիւն, եւ թարգմանում է որ ճողովորդափայ
Բաւառ Զարթիկ Բաւար Տեղւոր թիւն է: Բայց
կարծեմ որ այսօրոյ պարս, յեւարթանան
(կամ Գոյգէ արարարական) սխալ կայ: Զարթիկ
պէտք է ընդունել Հարթիկ, որ հաւոյթիկէն նոր
անունն է և որ Գրեւոր եւք նաեւ աթիւնի
աւորում յօր ի խաղ անգամ: Նման. Կարթիկսու
ի Հարթիկն Կարթարայա (էջ 126). Կարթարայ-
եալ ի Հարթիկն, ասուիւ անգ 7000 Գերիս (էջ
449). Պաշարեայ ճիւղիկն և ան զնա (էջ
501). ի շարժանէ Կարժանեայա Հարթիկն (էջ
265): Կարեւր է նաեւ որ Բեւարթան հիւս քա-
ւաքարձարթեալ Գրաւոր լիւեր Հարթիկ, ինչ-
պէս Գրեւոր եւք էջ 180. "Էստ Բարթարոն Կարթ

սիւ խաղաթիւն չկողիւն խաղաթիւն, և եր
կարիկ խաղաթիւն: Դարիկ ցրտ-թիւնը ընդ-
նեւնայ յետոյ՝ շարք հեղար էր շարքով, 7 և 7
քաներ: — (Այսօր Հարիկ անունով ծանօթ է
երկու անուն սրտի-կարիկ հղ. անունից կամ
անհիւսն անունով քանակ ծանապարհի վրայ (Հա-
րիկ), երկրորդը Գունիայի հիւսիսային կողմը
(Եօրդան-Հարիկ):

44. ՆՈՅՆ, հղ 261. Զայսու անունով է
լի Պարսկիկ ի Կիլիկիայի և Գերեյի ժողով
ի հալաթ և յեկեղիտի կամ Կարա-Բեկի, ինչ
իւ քանիս չկըն սիւն կոչու:

Պէտք է ուզել սիւն կոչու, թելակ
Գրեմի տեղ եւեւ հղ 312. «Ծանր անուն
քանիս ի Պարսի, ինչ քանիս ան սիւն
կոչու և անօթս ուղեւոր»:

Կերպիւ հարաւոր ի ինչ ինչ. ունի կոչու,
որ յիշեցնուի է անունիս սիւն ինչ:

45. ՆՈՅՆ, հղ 514. Հանձնեւոր չեւ յեւ

իշխաններն Արարատեայ (իմն սիր Նիսանք), և ուր
 ի տրդմամբ, քան զնա որդւոյ Թագաւորն Ա.
 Կաւս. Արարտէսն զնա հայ Կաւսանքաւք, զի քե
 տրեքայ էր: Որոյ Նեմեշեաւ աւարին զայր քն
 Կան արտէն-թեանն Զաւայ զնա աւարի հայոյ:

Ուրիշ աւարին:

46. ՆՈՅՆ, էջ 264. Զորաւ ծախանքի ա
 թեաւ զանի արժոյն Արտէնի յՆեմեշեաւ, և Թա
գաւոր տնի և քննչայ:

Ուրիշ և Թագաւոր:

47. ՆՈՅՆ, էջ 334. Գնայ Բլաւր Նոր
 Գիւնի Աւաղայ և Կրպոս և յապաղեայ յա
 թայ Ծախանքի արար զաւտեայն հոգին:

“Ծախանքի արար” զնա աւարտար և քննչին:
 Զաւաղիւնքի և հո աւի Կախանքի արար, ա
 սինքն “արժանիքի յաւայն”: Եղևպէս յեղև և
 ուրիշ զան քննչի:

48. ՆՈՅՆ, էջ 15. Եւ արդ ուի աւար

Համեմատ Նիկիտ Միգրիսի Գեորգի որ բաժան-
ւի զնոր մայր և զնոր տարաւ:

Մայրաւն է Նիկիտ, իբր յայտնի անուն.
(արդեօք Նիկի խոշոր իսկանդարան է): Պէտք
է որոշել յակնիտ (կամ ինչպէս որոշել ին-
չապրիմիտ որոշել յակնիտ) "ակնիտի, բնութի
յակնիտ":

49. ՆԱՅՆ, էջ 18. Զոյս հարկաւ անտարա-
նիկն յիշէ, զի եկեալ էր իւր խորհրդն հասարակար-
թեան և անհատ արաժայտարան ոչ յիշէ
հասն անպէտք պարծառի:

Արաժայտարան բառ Գործարարն հարկի.
պէտք է որոշել արաժայտարան, որ ինքն
հարկաւորութեան ոչ անհատ Արաժայտի յա-
յան զի պարագիւր է (Արաժայտի Գործ պար-
հի):

50. ՊԷԿՏՈՆԻ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԻ ՏՐԱ
ՄԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆԻ, քաղ. հեռագրի 1877, էջ 160.
Բարեւ զորի Գոլով սեւիկն յորոյ ի մասին

Եւրօքն Եւթաւ, հողոյ, հրոյ, ջրոյ և օդոյ.
 և ոչ ոք օրար ի բնութեմ յաճախուի և
 նուազում, և չարքն փոխում յընդունի
 և օրարն չնեղոյ... և շատեալ որչափ այս
 պիտի էն շխոթութիւն և շիւտեալութիւն
արդունէն:

Վերջիւ բաւար անկիւ է. բնօրքն ուր
 καὶ πᾶνθ' ὅσα τοιαῦτα, στάσεις καὶ
 νόσους παρέχει (տես Platonis opera,
 Paris 1883, հր. II, էջ 241, § 82, տող 50):

Նորուն էն չեթն հաճախաբարուն իմ
 է παρέχει "Եւրապարտի, հայթաթի, յա
 ւաթ բերտի", որ յաւաքանէտր թարգմանս
 էն արդուն էն (վերջութիւնէտր տես էջ 6): Են
 փախար և վերջ չեթն է պիտի է ուրէն
արդուն էն:

5/. ՄԱՏԹԵՈՍ ՈՒՌՀԱՅԵՑԻ, քա. էջ
 անիւ, էջ 155. Սեր Օրիգորոս շարա յա
 թաւ հայրապետութեմն հրատարակ Գաղղոյ
 շառնչաի՝ որպէս Նիքաոս Կարնեցոյ:

Նշանակու է Ռուսիայէն Կրկին օրինակ
Եւրի Վ. Բայր Գաղթի Կարծեցի Թագա-
ւոր Գոյաթիւն Ըն-նի. պէտք է հասկանալ
Գաղթի Թագաւոր Կարույ, որպէս ի մասն
և զար ալիւս ուղղել Կարսուցոյ. որպէս թը-
կու յետագիր ունիւ Կիւսուցոյ, երկու ու-
րիշ յետագիր և երեսուսէ ի պայագրութիւ-
նը՝ Կարսուցոյ: Բնութիւնը հրապարակելու երե-
կեպեւելով ճշգրտեցաւ յետագիրն, Բնագիր
Վ. Են ներմուծել այս ակնարկը սխալ:
Գաղթի Կարսուցին յիշուած է նաև ալ-
լուր, էջ 183. «Գաղթի արքայ որպէս Աթա-
ւայ Կարսուցոյ» (Վ. յետ. ունիւ Կարսուցոյ).
որ նշանակու ուղղել է Կարսուցոյ:

Ռուսիայէն այս տարիսը Գործածուած
է լատինական հատար Կարսուց Թագա-
ւոր, Գաղթի երկրորդի, որին կոչուած է
Վնեցի. «Թագաւորի և իշխանի իւրոյ Գա-
ղթի անցի և Նիսիս և Նիսիսաւի՝ որպէս Վե-
նեֆարիսայ» (Ռուս. 138):

52. ՆՈՅՆ. էջ 306. եւ զայն անշարժ
 զնոց Կապան խաչաքիւն Սարազայ, եւ ան-
 թիւ Բազմաթեանք հասանէր յերկրն Գող-
 Կապան. Ի Կտիկն, որ Գող Բերդաւ. Ի ան-
 թիւն Կաթարապան :

Կաթարապան անապանք զի յարժանի այս-
 Կտիկ. Կաթարապան եւ որ արդիւ Եւ անապան Բերդ
 յարժանի անապան :

53. ՆՈՅՆ, էջ 309. Բերդաւ ճորձ յե-
 րկրեցիւ Ի անթիւ Զոհանուն Եւ ան այս-
 արժանի Կաթարապան Կաթարապան. Կի-
 Երկրեցիւ Բերդ Կաթարապան անապան խաչաքիւն Ի
 Անապան Եւ ան Կաթարապան Կի Երկր Բեր-
 Զարդիւ. Կի Եւ յարժանի անթիւ Կաթարապան
 Եւ, Բազմաթեանք անթիւ արժանի : Բերդ յարժանի Երկր
 Ի Կի Կաթարապան Կաթարապան Կաթարապան Բերդ Կա-
 անապան Կի Կաթարապան Եւ անապան. « Երկր
 Երկր Եւ Երկր Բերդ, անապան Կի Կաթարա-
 քիւն, Կի Կաթարապան Կի Կաթարապան » : ... արժանի Կա-
 ան Կաթարապան Կաթարապան Եւ Կաթարապան

յան զայն քան որ... :

Նիկոլ անունով խաղաղ լինի. պատկեր-
ւոյ Ռուսիայի մէջ է, որ Վրացիոյ էրն էր
և վերոյիշեալ խաղաղացիները: Նիկոլ հաս-
րակ անուն է՝ «յաւնական, զեռն, պատկերա-
թիւն, յեղափոխութիւն» անունովը, որ Վր-
ճաճական է յետին ժամանակի Եւրոպայի
թեան մէջ. ինչ. Լրթ. յերթ. ԼԺ. ու. Եր. Բժշ.
Պակիթ. Լուրկ. Հարաւոր պէտք է առնել
«իսկ յորժամ երբեք է մի զայն խաղաղ-
ացի, ահապ թան իրաւունքն ընդ պատկեր-
և անպիսի» (երթ խաղաղացիները հաւա-
քեցան, յեղափոխանք իրաւոր արեւ պատկ-
արեւ և անպիսի):

54. ՆՈՅՆ. էջ 307, Գող վարկի օգն-
կան շինարարները մէջ յիշեալ է նաեւ
«Միքայիլ այր իւր, որդի անունակներն ի յե-
ծաւթեացն հայոց»: Երկու յեւ. և երեսու-
շէնի քաղաքից Միքայիլ թաւի քան աւել
Միքայիլ: Ըստ իւր այս է ազիւ յեւ. որ պէտք

էր 4⁶⁶ Բեւոյրի ԴԶ: Այս Բեւոյր ցոյց է ցու-
 ցիւ ընդ աւան-նի երկրորդ յիշատակութի-
 ն (էջ 325). որ Բուր շեւոյրներն էլ
 հաւատարմութեամբ մեծ Միգրան. "Զայսմ ա-
 ղի յաւանջ ապաւանն երկու իշխանիս Տեմ"
 Միգրանն է լիպանաւթ, Թաւր զօրացն, ի յեր-
 ցիս շիննի Բաւթիւայ որդւոյն, որք էին ի
 զօրացն Կաւլին":

Գրիգոր երկու շարադարութեան ԴԶ էլ
 յիշում է զի Միգրանն որ աւանջիւն ընդ է
 յիշեալ մեջի հետ. « Զ Կաւլին, որ էր Կեր-
 Բարձրաբերդոյ, և երկուր Միգրանայ» (էջ
 401): Զեւոյրացուն ցարկերութեան զհայր-
 հորն էլ մեծն Միգրանայ:

55. ՆԱՅՆ, էջ 88. Զայնմայ յաւանջիւն շա-
 րին Կրկին շարժումն լինէր Զաւանջ Կաւ-
 Զանթեանթ և զեղման որոթեանթ աւան Կրկ-
 Կրկին Դաւթի լիւնորդիւն, զոր հարկ էլ
 Տեմ Կաւլինն ընդ Կրկին և աւել թէ Դաւթի
 Կաւլինն ի զինն Կաւանջայնն էւմ Կաւլին Դ-

ընդհանրացնելու. և ինչպէս հոգանալը պահանջուած էր
 ի Բաւարիոնէն և ի Վիեննայի հոգաբարձի յանձնարար-
 անքէն ի պահանջանքս ինքնուրուշ լինելու:

Զեաւագիրներն ահա յայտնեցին ինքնուրուշ սխալ-
 անքնէն ինքնուրուշ էր, երբ Գրումն ինքնուրուշ Դաւթի:
 ինքնուրուշն ահա է Դաւթի լեւոնդներն հա-
 յար, ինչ որ ինքնուրուշն պատճառաւ ահա-
 նց ինքնուրուշն և ինքնուրուշն... ինչ. Գրումն ինքնուրուշ
 էր: Երբ ահա ինքնուրուշն ինքնուրուշն ահա ինքնուրուշ
Դաւթի, որ ինքնուրուշն ահա է: Ըստ
 ինքնուրուշն է ահա ինքնուրուշն Դաւթի, որ ինքնուրուշն
 էր ինքնուրուշն յանձնարարանքն ինքնուրուշն է,
 ինքնուրուշն Դաւթի: Ահա Բաւարիոն ինքնուրուշն
 ինքնուրուշն ինքնուրուշն ինքնուրուշն Դաւթի,
 ինքնուրուշն Դաւթի Բաւարիոն ինքնուրուշն:

56. ՆՈՅՆ, էջ 84. Եւ ինքնուրուշն Բաւարիոն
 ինքնուրուշն ինքնուրուշն ինքնուրուշն, որ ինքնուրուշն
 Դաւթի, որ ինքնուրուշն ինքնուրուշն, որ ինքնուրուշն
 որ ինքնուրուշն:

Ահա Դաւթի Դաւթի ինքնուրուշն Դաւթի է ինքնուրուշն

Թեան: Հայրենասէր «Կրօն» թղթաւոր Հովհան-
նէսը՝ Բաղրապատեաց Վերջնաթէր Թագաւոր
Հովհաննէս - Եւթարն է, որի յաջորդող տրեխ
անուններն էլ պէտք է հասկանալ այսպէս. —
«Եւթարն» Նշոյոյ Բաւաւորի, որի Գաղ-
թայ Ն., որպէս Նշոյոյ Գ. Պապական: —
Արաւելից յետոյ Տիւղաճրա-Թիւնը հաշու է:
Ո՞ր է Եւթարն: Երբ Եւթար Բ-ն է,
այսինքն թէ Նշոյ Գ-ի հայրն է, այն որպէս
և Գաղթի Ն-ի Եւթարն: Երբ Եւթար Ն-ն
է, ինչպէս հարող եւս ասել «որպէս տր-
կաթայ», այսինքն Նշոյ Բ-ի, երբ յիշուի
որ Նշոյ տրկաթը Եւթար Ն-ի որպէս է:
Հայր թէ հայրենասէր ինչ տրկաթ Բաւ-
թարցրել է զրիւն: Նշոյ Գ-ի յիշատակա-
թիւնից յետոյ՝ Բաւթրաւ յորան պիտի լի-
նէր «որպէս Եւթարն». և իրօք որ Նշոյ
Գ. Պապական՝ Եւթար Նշոյ տրկաթի, որպէս
է Եւթար Ն-ի. որովհետեւ որպէս Եւթար
Բաւթրոյ պէտք է հասկանալ Եւթար Ն-ն:
Բայց այն ճշմարտաց «որպէս տրկաթայ» չի

յարժարանք, որովհետեւ անգործութեամբ ղեկն էր
կաթ աւելնող յետի հասկանում էի ղեկն
Բ-ը: Սակայն անհետեւ է որ Ռեւոլյուցիոն
Եօր երկար է կողմում ոչ թէ ղեկն Բ-ը,
այլ Բազմապատկերային հիմնարկը ղեկն Վ-ը,
որ Սիմոն Վ-ի հայրն է:

Թէ յետ այս արժանագրութեան և ղեկն
երկարի ժամին ցումով Բազմապատկերային և
Խաչ շէ, ցոյց է ցուցնում Ռեւոլյուցիոն
երկրորդ Ժողովարարութեան (էջ 86). « Զարթուած
շարժանքային շարժումն ինքն և ցումն անցնի
Գաղիկ (Բ) անուն, ի նորի շառաւիղէն Բազմ-
ապատկերային, որով ղեկն այս արժանագրութեան (Բազմ-
ապատկերային), որով Գաղիկ (Վ), որով ղեկն
(Գ), որով ղեկն Սիմոն, որով Սիմոն (Վ),
որով երկարային (ղեկն Վ)»: Այս Ժողով-
արարութեան անհիշ է և քննարկել հետագայ
ցումներով է յետ ինքն արժանագրութեան:

Ռեւոլյուցիոն ինքն երկրորդ անգամ էլ (էջ
218) ցումն է Բազմապատկերային Բազմապատկերային
Ժողովարարութեան. « Ապա ղեկն Գաղիկ շարժանքային

(Բ), որպէս լեզուայ (Բաճաւոր), որպէս Գաղ
կայ (Ն), որպէս Վեֆալայ, որպէս Երեւթայ,
Բաղրայաններ ալ Գաւ » : Այս իր-նադրութիւն-
նք աւելի պակասաւոր է : Եւթորդ Երեւ խոր
աւանդները համեմատութիւնք երևում է որ "որ-
ւոյ Գաղկայ" բառերից յետոյ պէտք է աւելա-
ցնել « որպէս լեզուայ, որպէս Վեֆալայ » : Այս
բառերն են Գրէք աշխարհութիւնք ապրտէ
են և Բաղրում աւազանքս պիտի մտն-
անք :

54. ՆՈՅՆ, էջ 300-301. Հայտնի ասի Տեառ
ախանդեղաւորներն և Տե՛ծ ԴՊԵաւորն Վարդու
Նիայնակեացն, որ զաւել 65 հարի ի խոյանա-
րակութեան Վարս... և էր Բաւկեալ ի յաճորդ
լեւանն ի ի Մոկայն Գաւառն, որ ասի Կա-
Գաւալ, որ էր ասորի խառնակեղն, Տե՛ծ ի
յաշխարհն Վարսն խոյանքն :

Մոկայ բառն քիչ երեք յեւանգիս ա-
նիւ Կոկայ, բայց հրաշարանկէնքը ցնորել են
Մոկայ ձեռն : Ըստ իս աղիւն է Կոկայ : Մոկայ

Գաւառը զայն հետեւ է Վարանշիք ու Կիւի-
կիւսիք: Վարանշիքը ինքնուրուշ իրաւունք
եւեկ զարդաւն պատկերէ (տպ. Զեմեպիկ), Կիւ
հայրաւանքն էր Վարանշիքը, ինչ-
պէս Մեծ հայկերն, և աւելի պարզ: Աւ հայե-
ցաւ Վճիռ որոշ Կերպով ի հասկացանք թէ
ինչն էր հոգւանք Կոնֆաւանք, լեւոր թէ Գա-
ւառը. զարդաւն ցոյց է քաղիք թէ լեւան
աւանքն է Կոնֆաւանք, որ ինչն էր Կոն-
ֆաւանք Բաւն է. իսկ Գաւառը Կոնֆաւանք
Կոնֆաւանք և ոչ թէ Մոնֆաւանք:

58. ՆՈՅՆ, էջ 28. Զործանք Եփրատ
Նեղ ի Մեղրոյն շահեշահէ և հոգիւնքն զա-
ւանքն Նեղն և քարշաւոր շահեշահէ արդ-
Վարանշիքն ի Նեղն և քարաւոր զԲաւֆաւանք
ի Մաւն Զաւանքն. քաւ և եւ Կաւ
Թաւեպիւն պարսպաւորն:

Արարաւորն Վարանշիքն քարաւորն
Թաւն Նեղ « քոյնպիւ և Կաւֆաւանք » ինչն ունի:
Քարաւորն Կաւֆաւանքն և Նեղն և քարաւորն

Աղայլահայ, երեսնաչորս քաղաքը Աղայլահայ : Առաջինը երկու յետը որից քեզ քոյ
նթիւն չունիք. Բայց Աղայլահայ յիշի Առա-
հայեցիք՝ էջ 11. և եւ որդեաց նորա Աղայլահայ
հայաց եւ Հասակայ եւ Ասիւ եւ աստեանայ
զօրացն քաղաք Բաղաւորն Հայոց Գաւառ
եւ չիղիւսեւթիւն : Զսիւս ասիւս ուղեւի է
Աղայլահայ :

60. ԿՐԻԱԿՈՍ ԳԱՆԶԱԿԵՅԻ, քալ. 46-
նոյն 1865, էջ 18. Եւ քաղաքն Բաղաւորն
եղիւք նորա Խոսրոյ (Գ) ասիւս եւ ասիւս Ար-
քաղիւս, եւ Արքաւորն Բաղաւորն յետ նորա :
Գրաւորն այս չիմակից երեւի է որ Ար-
քաղիւս եւ Արքաւորն քաղաքն ունէր եւ, ինչ-
պէս նկատուի է նաեւ Կիրակոսի Խոսրոյ-
նակիցն (նոյն էջ, Գաւ. 1) : Բայց ահաւորն այս
պէս չէր Բաղաւորն եւ ունէր քաղաքայեւ...
եւ ասիւս Արքաւորն, (որ եւ Արքաւորն) Բա-
ղաւորն յետ նորա : Այս քաղաքն ասիւսայեւ
է Կիրակոսի յաղորդ էլի յի քաղաք. « Զայս

հետեւ Բարձաւ Թագաւորութիւնն Արշակուն-
 Եայ յետ Արարաշիրի, որ Թագաւորեայ ան-
 Վեյ": Եթէ Արարաշիրն Վերջին Թագաւորն
 է, որուն Արարաշիրն ըստ Կիրակոսի Կար-
 Բեր է Արարաշիրի:

61. ՎԱՐԴԱՆ ՊԱՏԱՐԻՉ, ԿԱ. ՎԵՆԵՐԻԿ,
 էջ 155-156. Անարաւ Բարձ Զաւթիւն և Զ-
 րաւարիւն Վեյն և որի ըստ Վեյն էին Վարդա-
 ւեյի Եղբայրի Վեր Անարաւ և Գրիգոր, և
 անանկերն Անիսեայ Կերպիւն:— Այսպէս
 է նաեւ Բարձի Կարաւարաւորութեան Վեյ, էջ
 204:

Հարաւածի Վերջին Կողմն անանկերն և
 Կերպիւն Իրար անարարն են. Անիսեայ Կ-
 ւանան Կան անանկերն էր, Կան արար Կեր-
 Կեր. Կարաւարաւորն ըստ Կարաւ Կերաւն է Կ-
 Վեյ: Թուի Կարաւարաւորն արար և Կերաւ
 որ Կերաւարն Վեյն Կարաւ անանկ է: Եթէ
 Անանկ Բարձ անանկի Իր Կարաւ անանկ,
Կերն և Կերպիւն Թեւ Կանանկ, Բարձ անանկ

Կրկնա-թիւն կէնքի: Ըստ իւր իւր յայտնի ա-
նուան առնելով պէտք է զննարար բանը, որով
ի՞նչ իրաւի շարահանա-թիւնը ծրար կէնքի և
ի՞նչ նախորդ իրաւի համադրութիւնը պահ-
ռանք կէնքի (նախ իրաւաւորութիւն, յետոյ իրաւ-
յայտեան): այսպէս՝ «Հարգանքով տղամարդ Տէր
Աւրոյիս և Գրիգոր, և աւագերէցն Միսիսեան»
Վննարարն»:

Վննարար իւր յայտնի առնելով շարահան-
քի չէ, որովհետեւ ունիւմ է որիչ գնդեր՝ Վնն
խորհրդանշի (խոր. Գ. ԾԿ. շխարհ. Զ), Վնն
եղաւ. Կաթնահաւան (Կոր. Էջ 14), Վննարար
չրդ. Հանձնագրի (Մեծոփ. յիշար. Կ), Վննարար
յոռ եղաւ. Թագէտն աւագերէցն Հանուր (Օրբե-
կը). Վննարար եղաւ. Կապուրաւորութիւն (Կիր. Ե),
Վննարար խաւանայ Մշտի (Կե՛ն Զոյարդ
Զեւ. Թաւրիցի, էջ 113 Բ), Աւրկաւան եղաւ.
Գողթան (Օրբեկ. ԿԵ), Աւրկաւան չրդ. Գեղ-
հայ Հանուր (Կիր. Ըա) Աւրկաւան իրաւորութիւն-
այոս Արեւիկեան Գ Կաթնահաւան Աղանուրից
(Կիր. Կ), Արիցան եղաւ. Արեւեան (Օրբ. ԺԲ, Իա, Իե, Իա)
հա):

62. ՀԱՐԴԱՆԱՅ ԲԱՐՁՐԲԵՐԴՅՈՅ
ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ՍԱՂՄՈՍԱՅ ԴԱԻԹԻ, ԿԱԿ.

Ի յ լիժնարիւն 1797, էջ 140. Ընդունալէ է
մեծեայն յարգ խելի. Արմախոս՝ որպէս շո-
փոյ լի է. ճագագի է խելի, որ է շէջոյ. խե-
ղի, որ չիւն յարմար խելի:

Պէտք է ունենալ շոփոյ "փոխընթացի":

63. ԱՆՍՈՒԳԻ ԱՆՏԻՈՒԿԱՅ (Assises d'An-
tioche). Վեներիկ 1876, էջ 81. Եւ թէ սերե-
փիկն (= արաբ. سراق sarraf "սեղանաւոր")
ոսկի փէ քան արծաթ, ու սղանաւորի, Նա-
իր է սղան. ի Թաւրէն իր փոք էր. էր
սղանայ:

Այսորոցմեալ բառ, հրապարակելէ
բառ է հաւանութ, իբր "սղան" և Թարգմա-
նութ է "Et si le banquier achetant
de l'or ou de l'argent, se trompait,
c'est à lui la faute": Պէտք է քա-
ղաւ երկու բառ՝ սղան արաբ "սղան սղանա-
լի": Ուրաբ "սղանալի" Վիշի հայերէնի սղ-

զորական բաւերից զէն է, որ Գործածուած է
 նաեւ լեւորից/ու-Տ. հմտք. Եթէ ուրիշ որ ՀԻՑ
 Զորք աւանց պարտէի՞ն հաճանք բաժնի (էջ
 13). նոյնպէս և էջ 15, 23, 29:

64. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԵՐԶՆԿԱԾԻՈՅ ՄԵԿ-
 ՆՈՒԹԻՒՆ Ս. ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ ՄԱՏԹԵՈՍԻ
 (Հարապարտութիւն Քնորհաւ-ոյ), Գր. Պօլիս (Կա-
 սապոստոս, Եւան), 1825, էջ 441. նոյնպէս և
 այժմ ոչ ի Տիւ և ի Զորիւ, այլ յիշան և եթ
 Նստի (Յիսուս). որպէս չի թէ ու՛նէ՛ք զան
 զհարապարտութեան և զան զան երկար Զանապարհի
 պիտանանքս լիւրից՝ այսու լոյսով զհարիւ Տը
 և ոչ աւելիս իմանա ինչքանայո՛ւ, որպէս
 Բացումս:

Ուղղում եմ աւելի սիման "աւելի
 պերճանք/ծեր". հմտք. Ուղ. Տ. Գ. 13, որից փոխառ-
 եալ է յիշեալ հարաւածը. "Զիշխան և եթ ըն-
 րել և ընք այն աւելի ինչ սիման ոչ
 ինչքան":

65. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԵՐԶՆԿԱՅԻՈՅ ՅԱՂԱ-
ԳԸՍ ԵՐԿՆԻՑ... Կրկ. Նոր-Նախիջևան, 1792,
Գլուխ Թ. էջ 13. Երկրորդական կենդանակերպի
որ յերկինս թե, և չերայ աղբարիս բաժանած
թե. չի յորժամ և խոյն ծնունդ արեցա՞նք՝ ա-
սրացայ պահանջ լինի:

Հատուկ բացատրում եմ արաք. ja ha-
mal կենդանակերպի՝ որ հատկապես բաժան
է անբար անասուն. պահանջ լինում է սրա.
Եթե ba hamal "հատուկ կենդանակերպի
հետ": իսկ ասրացայ նոյն է արաք. دوب
dubb "Երկր հատկապես թի-նը":

66. ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ՕՐԲԵԼԵԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒ
ԹԻՒՆ, Կրկ. Էջի, էջ 123. Հետք այս Գոր-
ծոյ, ինչ չարիք չի բանա-թի-նը Զոբաբար
Գրիգոր, ոչ Զաւարտուկ չարիք՝ արկ եւրան
և սիրտ բաժնի՞նք եղբոր կիսկողնի, որ
այ չաւանդայ... և այսինքն բաժնի չԳրիգոր:
Այսորոք թանկ բանը պէտք է ազնու
որակայ: չաւանդ անէր ինչո՞ւ երկու արդի՝

փրկւոյցն է Մահան. փրկւոյցն Բողոքն էր ի
 որդի՝ Բաբելոն, Համան, Լեզոն: Այս Բաբելոն
 Բղթաճառնայն Մահանի որդի՝ Գրիգորի հետ, ըս-
 ցանէնէն ինքն: Ահա այս է վերջնական Բաբ-
 ելոն: Արեւելոյ իշխաններն Եւրոպայէն ազ-
 գահաճարն ցաւին է Օրթոքսէն՝ Գլաւ ԾԴ,
 որ Բաբելոն՝ փրկւոյցն որդին է ի Հա-
 մանի Թոմար: Նման փրկւոյցն է Բո-
 ղոս Երիւ որդին՝ զԲաբելոն, զՀաման եւ
 զԼեզոն (էջ 217). իսկ յոր առաջ Համան ցոյ-
 չնէ պարսկաւ ի վերայ հայրենեան՝ պարսե-
 րացին ընդ իրեանս Բաբելոն՝ երկն որդի
 փրկւոյցն է Գրիգոր՝ որդին Մահանայ. եւ
 հարապեալ Բաբելոն զԳրիգոր Կիւրթաւոյ
 հայրացանէ (էջ 217). Տէր Բաբելոն եւ Լեզոն
 Համան եւ Լեզոն Լեզոն՝ իմ փրկւոյցն որ-
 դի (էջ 152): Նման Եւսեւ Կրի. Գլաւ ԾԴ
 ԻԵ :

67. ՆՈՅՆ, էջ 135. (ԱՄԲԱՅ) զՏալրէ իւր
 զՇուշան եւ զԿիւն իւր Առիթ, որ էր Կառապր

Տերերէնի և իւր Գաղիայ թագաւորելոյն ի
 զանապաղան, քոթիկ պիտի տայ քաղաք իւր,
 և զիւն ծախելոյ՝ եղբօր իւրոյ: որ էր Կոս-
 տան Բաղիթի Գո-Գարայ, քաղաք անքաղաք
 իւր յանապաղ անառն: Երկուսոյ և իւրեանց
 քաղաքացիաց լիւն: Ամբաստանայ մա աներն իւր
 Գաղիկ ի Կաւայաքան, և ծախել մա իւր
 աներն ի Գո-Գարա:

Կապուստի անառնի խաբար երևան է որ
 Ամբաստանի կիւն Տերերէնի անառնի է և Գա-
 ղիկ Քրիստոսեան իւր: Երևանաբար ի իւր յան-
 Կոստան աներ բաւել արեւել է Կապուստի "ա-
 ներորդի" և ան անառնի արեւել լի, արեւ անառ-
 նիւն է ի իւր օրինակ և Երևան իւրեան արեւ
 զԿապուստեան զրայ: որոնցիկ երևան է որ
աներ Գործաւորան է և Կապ "աներորդի" Կա-
 Կապուստեան:

68. ՆՈՅՆ, էջ 137. Գայ անառն և ան
 Կոստան Վաղար՝ եղբայր Ամբաստան արեւել
 և Կապուստեան իւր. Երևան է և արեւելոյն

Թէոփորոս Վ. 926 — 936.

Եղիշէ 936 — 941.

Անանիա Մոկացի 941 — 965.

Թէոփորոսի յաջորդն է Եղիշէ. այսպէս ունիւն լիւրճիկ Գ. է. Միւ. անուցի Դ. և Եղիշէ իսկ Օրբէլեանն՝ էլ 366 Կրումն յանկի հը: Իսկ այս Վերի հայրաւանդունն էլ Եղիշայի առնելուն է Եղիշայի. չեւանդիկներէն ապտէն իր օր. ունի Եղիշէի:

ԿՕ. ՆՈՅՆ. էլ 211. Հասանէ վարժաւն Կաթողիկոսին Հայոց արեւան լիւանիայի և Կոստէն Կաթ ի հանձնարար ի վանն լիւրճիկայ: Եւ թափաւորն լիւրճի՝ արդի լիւրճիկայ, աւել ծողով եպիսկոպոսայ և հարց արդոյ... Ընդարեւ, Եղիշէ... օժանտէն Կաթողիկոս Հայոց:

Եղիշէ լիւանիան է լիւանիա Մոկացի, որ վարժաւնու է 965 թաւն և որին յաջորդ է Կաթան: Եղիշէ թաւն Հայոց թափաւորն էր լիւրճի Գ Ողորտայ, որդի լիւրճի և ոչ թէ

Գաբումայ, և Մանուկայ. » (Հար քառիս քա-
 մակ Գաբումայ որդիներին՝ Գրիգոր Մա-
 քանիս և Մանուկին) : Իսկ քառիս և Կարեկ
 և արսիկ, եթէ բաւերի քանակութեամբ
 ասեմք՝ «... Գրիգորի Մանուկայ և Մանուկայ
 որդւոյ Գաբումայ » :

ՄԶ. ՍՏԵՓԱՆՆՈՍԻ ՍԻՆԵՏԱԾ ԵՊՍ. ՀԱ-
 ԿԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆՆ ԸՆԴԴԵՄ ԵՐԿԱԲՆԱԿԱԾ,
 քաղ. Պօլս ՌՄԵ. էջ 8. Մարաւարդեան հոգե-
 ւոր զինուէ՛ յանգումի յարձանգմամբ և յա-
 խուսան համարձակութեամբ ասեմք ոպդուն և
 Կիողուն ("չեմք") և իջանեմ ի Բալայիով
 ("արդոյ"), յեւամարդեան հոգ արաւորացեալ
 ժաւարու հերթաւանդանց :

Պէտք է ուզել արաւորացեալ « Ժաւր չեմք
 իերոյ զինուէ » . Կորագրիւր բաւ. չառիս թէ՛
 ՆԱԲ և թէ ԱԲ :

ՄԳ. ԿՈՍՏԱՆԴԻՆ ԵՐԶՆԿԱԾԻՈՅ ՏԱՂԵ
 ՈՐ, քաղ. Վենետիկ 1905, էջ 169.

Զերգ ցելուսի՝ սարաթ Բուր,
 Շուրջ երեսն ժամեր ունի.
 Այնու պիտի և շատ Բուր.
Ոչգրի լուսույ յիս Զարթուր:

Հրապարակել է 169 և 201 չի հարողա
 ցել ոչգրի չէի՝ ի Բարսեղյան-Բու՝ քաւ.
 Ըստ իս պիտի է հարգաւ ոչ գրի "օրուայ
 պիս, որպէս այդ":

ԿԿ. ՆՈՅՆ, էջ 174.

Մշակել իմաստուն՝ սարի,
 Ասիս լուսույ է յիս Բու,
 Կանգնի ու Գիւն յիս Բու,
 իս ես իմեմ քոսի օրու:

Հրապարակել է չերգի՝ պարագծու, Բարս
 Կանգնել է պիս. քոսի "սիրելի" և սարի.
Կո-Գիւ "աւան Կեղոյ" (չիս էջ 205 և 206
 Բարսեղյան): Միտ է հարգաւ իմեմ իմ
 Բար՝ քոսի օրու, որ ի շատ սարսաղաւ Բար
 է և իմեմ աւան Գիւն և Կեղոյն
Կոսի օրու չիւն և "պարագծու, Բար, իմ

Գրաւթ՝ նշանակաւթ: Գրաւթ և նաեւ
քոչքոթաւթ (քիւ իթ. աւ իւն, քա. զեւթ.
 1865, էջ 241): քիւստաւթ և քիւ. دۆستکان
 dōstkānī (թթ. tostakan, քա. քոս-
 օսթոն քոսթաւթ) հոսթաւթ:

75. ԳՐԻԳՈՐԻ ՏԵԹԵՒԱՅԻՈՅ ԳԻՐԳ ԳԼՐՈ
 ԶՈՒԹԵԱՆ, որ կոչի 2 ժամաւ հաւոր. քա. Պո-
 վո ՌԾԶԹ. Գրաւթ ի. էջ 114 աւ աւաւթ և ա-
 աթ-թի հաւոր թի իւլեւթ-ք յեւթ ա իւլեւթ
 զեւթ ծաւթ աւթ-թի. Գրաւթ ի իւլե-
 լոթ ի կարգաւթ եւ իւլեւթ. — աւթ-թի
 աւթ-թի ութի հեւթ-թի Զեւթ և: Եւ, աւթ աւթ
 քի ուլեւթ նաեւ Գ. Զ. էջ 586 յեւթ-թի զեւթ
 ծաւթ (աւթ-թի):

76. ՆՈՅՆ, Գրաւթ ԶԺա, էջ 505, նոյի քա-
 աւթի կարգաւթի հաւթ-թի իւլեւթ
 հեւթ Գրաւթ և. "եւ իւլեւթ կարգաւթ իւլեւթ
 նաեւ իւլեւթի իւլեւթի հաւթ-թի
 և իւլեւթի ութի իւլեւթի կարգաւթ

Բարձր և պայ փն յերեսն անոթն: Վեր-
ջին բաներն պէտք է համարուի "անփո-
փոխ" որ իմաստ չունի. այլ, պէտք է հար-
գան յերեսնանոթն. այսինքն թէ քանակն
50 հանգումն լայնութիւնն հաստաւորացան և
սակի յիւսկոթայ շարժան, իսկ 30 հանգումն
Բարձրութիւնն հաստաւորան և "քան" որ
Բարձր 30 քարտեղանքն քանակն և պայ (Տե՛ս
հայր): Վերջին կէտն չարիքի շարժանքն յ-Կ. ու
րոշակեցան իսկն Ռեաթեւային Գլխին թիւ,
էջ 205 Գրան և. "անփոխ յերեսն անոթն
իսկ կողմ և քանակ, և քանականն հարցարի"
որ և կերակրիչն, անանիչն և անփոխ. իսկ յոր-
ման կրկնի եօթն անոթն ի քանակն և երեսն անոթն,
քանականն յանն հարցարի և հարկն չնշանակե-
ծնանիչ: Ռեաթեւային անփոխ որոշ
կերպով Գրան և թէ պահանջող առջկայ
հարկիչն պիտի փն 12, քանակիւն 14. (Էջ
չարիւն անփոխ և հարցարի իսկն շարժան.
Հասն այն երկոյսանան քանակն առջկանն
պահանջ և նեւ, այլ կարիճն 14 քանակն պիտի.

Գլխի թ. 42 90 թ): Այս հոգու 30 ամսե-
կան ընդ կարգի է պայքարել:

77. ՆՈՅՆ, Գլխի թ. 432 խո-
նարյուն խորոս արտաքին յարկա-
թանց պայքարելով՝ առաջ է. "Զարի խորոսն ոչ
կարի երկայն և ոչ փառաք. ոչ թախ և ոչ
արհապակ: առի յարեմաճոյն. չի երկարի պա-
կան-թիւն: Ենչպիսի և հերե ոչ առա-
ւել և և ոչ կարծիք, առ խորոսն: Այս
վերջին բանը նշանակում է "խորոսն թե-
րած", որ վերջ չունի խորի հատար. Ենչպիսի
կարծիք չի առել "խորոսն, խորոսն"
խորոսն, որովհետեւ խորն ոչ թի խոր եր-
կարո-թանն, առ Գոյնի հատար է: Այս պայ-
քանի հատարում է հասարակ վերջով
փոխանակ խորոսն:

78. ՆԱՀԱՊԵՏ ԲՈՒՉԱԿԻ ԴԻՒԱՆԸ
(Խրդր. Ա. Զոյանեան, Կարթի 1902). էջ 61
կարգում է:

Անբախտիկ ի հար կաթիլ հալ ինչ որ աշխարհ
հալ է ան.

Դառնում ի յերես հայրի, բազ եարս է
կանգնե՛ր՝ շար շապկանի.

Զաւակիկն թաւ ա ծաւ կայեր, չկա ծաւորին
Թողեր է ի վայ,

Թաւ աւաթն ծարար խաչեր, էփ խաթրիկ
էլէր յօրիւնայ:

Արորաճեալ բաւս պէտք է հարգան (ի՛նչ
բաւոյ) շարշապկանայ "շարէ շապիկ հագնած".
շապկանի բաւ Դոյն-Թիւն հաւն լեւաթ
ինչ ա յանգի էլ ի յարմարում ինչ երեւի
յողերին. ինչքան շապկանայ բաւս կայ է
րեւան, Աեքաւորից ա Աեքաւորի բարեբաւ-
նեւում ա յարմար է Դաւիթ յանգին:

79. ՆՈՅՆ. հղ 64.

Հայ ի՞նչ անգիւնիկ Երթիկ, յինչ ապրե՛ն է իր
սիրելու.

Զար փառն է ի ինչ պապած, որ չկայ ծա-
րախ Երեւան.

Զար փուշ պարտողն ձգու-ն՝ եւ հաջորդ
Զաւարս Կառ-

Գաւ Տրեւոյ ու վարդ խոշտ, Թոյ հոգեպա-
 ի քեզն ելուն:

Երբ փուշակ ուղարկ է հաջորդ ի Բաւ՝
 որով ապա պիտի կարենայ Զաւ ու փուշերի
 ձէջ յիշել, այդ Բաւն պիտի լինի ի քեզն
 պաշարպանոյ Զաւոյ. այս յիշատակն լինի ու-
 չարոյթ Բաւն ուղարկ եւ վարդակ Զաւար-
նառն "չէ՛ Դճ" երեսն պաշարպանոյ զբաւ" =
 պր. 9) جوشن javšan-i-rū, որ Թերեւ
 * Զաւարնառն Զաւարնառն ի Զե եւ ու-
 չեցան լինի: Զաւարն "զբաւ" Բաւն ապա լինի
 Զոր Զաւարնառն է իջնապարտան հայերէն ձէջ,
 իջնապարտ ունի Գր. եր. Կարթի. իջ. առ լին.
 պր. 1865, էջ 239, Բլիս-բաւարի էջ 54 ա:

80. ՆԱՅՆ, էջ 72.

Երբն Զաւ քեզնառն ունի, ի քեզն ձէջ
 կայ Զաւն.

Զաւերդակ ու իջնապարտն ու Կարթի ի

Այսօր արժեքն է բաւեր, յարմար չէն ցոյ
 ղիւ. ըստ իւր պէտքի է առնել աւթնորէ.
աւսարան "աւսնայ թարի և աւսնայ
 չէնի". այսպիսով շատ յարմար է զայն
 խորհրդ ցոյցիւ. — սերը ինչ աւագն է, որ
 ոչ չենք աւել, ոչ թար և ոչ ալ չէնի, բայց
 զարկն է աւսարանի արմատ: Կերի ևս
 որ աւագն ցոյցիւ կամ շաղկապն պէտք
 է կարգաւ ժող "իրօք, արգարե", որ քո-
 չակի և անհետի սիրակաւ բաւերի է:

82. ՆԱՅՆ, էջ 83.

Հոգիւ հոգ ևարօք աւագն և շարժեալ
 ի հոգն աւելցուց.

Աւարժեալ ի հոգն և քաղաքի մէջ իստ
 և հոգիւ և արտ.

Պէտք է առնել հոգ ևարօք. այս բառ
 նշանակում է "ժողովար" և քոթարնաւ է
 ևս քաղաքի մէջ: Կամ ի հոգ ևարօք աւ-
 ցանէ, ինչ չեն ցոյցիւ և թար
 (էջ 53):

83. ՆՈՅՆ, էջ 110.

Պիտեմ որ շատ հայրեր (երջ) զիտեա. լաւ
կընդրէ ալի ի մաս: — Ոչ ոք քողի ձգ
ալի հաճախօրացողք թիւնց Զայանեան ա-
յլով է հարգաւ "աշխարհիկ", որ յարմար չէ:
շատ իւ պէտք է հարգաւ պարզապէս Քրիստոս
— շատ երջեմ զիտեա, ի լաւն ընդրիւր ա-
մամ:

84. ՆՈՅՆ, էջ 111.

Հոգի ճշդ ոչ պէտք չարժեքի որսիկն
է իւրեւ

Ուստի է ի հաճախն եւտր պարծեցել թէ
որս եւ պէտք:

Այսորա զմեան աւելանայ բաւաւ աւելանայ
պէտք է հաճախաւ հոգեւոր (Թաւառն):

85. ՍԻՄԵՐՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԱՊԱՐԱՆ
ՅԻՈՅ ՎԻՊԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, քաղ. հաշարշա-
պար 1870, էջ 121.

Հիւրախանչի-ր նաւս հաշար ար

Գիւղացիները կարգեցին.

եւ զոչ անուս ալ քաջացայ յարկ,

հինգ հազար փոխ իւր շահաւորն.

Հորում քանի որ այս քաղաք,

Թեթեւ ընկալ յաճեւ աւելին:

Յաճեւ բառն էլայ հայերէնում. ստորագծեալ
եւայ երկու բառերը քաջեւոյ պէտք է զար-
կան յաճեւացիք: Այս հայրանքը անբաշխ
անէ, քիչ արարեցին՝ Արթուր Լ. Գ. Գ. Գ.
որոշ անգամ յաճեւացի բառը փոխադրու-
նէ: Այս բառը փոխադրուելով Արթուր Լ.
Այս. պարբեր. "Յոյսակէն իւր" անգամ
Թեւոյ: Եւ յօդոյ յաճեւ հայեր քաղաք-
ում:

86. ՆՈՅՆ, էջ 130.

Քեթիւսական Գրեւոյ Տերոյ

Ան ի Տաղկեանկէն հայերոյ.

եւ ոչ փոխ պարբերական,

Կրկին չհինգին ընդունելոյ.

Որպէս ի սերունդ անպարտաւոր,

Հետևիտուն հանգիւնայ:

Այս քաղաքացիական թաւը ղգոթաւած է աւ-
սար "կողով" թաւի հետ, ինչպէս յա-
յարկ աւտոն է և պէտք է ուղղել Աւստրալիայ:
— Աւտոն Աւստրալիայ՝ հետևիտ Եւրոպայէն է,
որի վրայ հանգիւնայու հետևիտ հոգիւն. հ.հ.հ.
Գ թաւ. ժ.թ. 19. եւ Գիւնայ աւտոնի և ե.հ.հ.
հետևիտ որդի Աւստրալիայ... և. ե.հ.հ. ե.հ.հ.
աւ. եւ և ընկէց ղԵւրպէտակն իւր ի վերայ
Եւրա:

87. ԳՐ. ԿԱՄԱԽԵՅԻՈՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳ-
ՐՈՒԹԻՒՆ. քաղ. երեսաւդ, 1915, էջ 165.—

Երկիր քաղ. քաղ. Գրիւն վերայ Թեթ. որն
աւթիտակ հարիւն.

Հրապարակելու Եւրոպայէն է Թէ ինչպէ-
սիւն ունի աւթիտակ:— ա.հ. քաւի ղԵւրպէտակ
Թեթ. պէտք է կարգաւ, որ Եւրոպայ հա-
րիւն. Թրդ. Եւրոպայ "կապիւն":

ՅԱՆԿ

—

1. Եղեթիկ, էջ 58.	էջ	3
* 2. Կապույտ Գ. իբ		5
* 3. " "		7
4. Կի-րոյի Կոչու-ն Զեծաշար. էջ 204		8
5. Բարսի ծառի Վերոյից, էջ 45		9
6. " " " 174		10
7. Եփրեմի Եստեմար. հր. Բ. 426		10
8. " " " Գ. 245		12
9. Ոսկ. Տեղ. յոչի. Ա. Իւ.		12
10. " " " Ա. ԼԵ.		13
11. " " " Բ. Ժ.		14
12. " " " Բ. ԼԵ.		14
* 13. Կարպուցի, էջ 167-8.		15
* 14. " ԳԼ. ԼԿ		16
* 15. " ԳԼ. Խ		18
* 16. " ԳԼ. ԼԸ		19

* 17.	գրքացոյցի, ԳԼ. 46	էջ 20
* 18.	" ԳԼ. 166	21
* 19.	" Թուղթ, էջ 202.	22
* 20.	Զեւոնք ԳԼաց, էջ 25	23
21.	Հովհ. իմաստ. խոսքողական Թ. էջ 15	24
22.	Առկրարի եկեղ. պատՃ. 280	25
23.	" " " 466	25
24.	Հարս Կ. Առնէստրոսի 781	26
25.	" " " 789	27
26.	" " " 792	27
27.	Կ. Զարեմայ աճբնայ Զաւ	27
28.	Զարեմայ Արժեցւոյ Զաւ	28
29.	Կառնայ Ասորի, էջ 46	29
30.	" " " 183	29
31.	" " " 368	30
* 32.	Թուղթ Թրժրանէի, Գ. 16	31
* 33.	" " " էջ 132	31
34.	Կարեկի յիշատ.	32
35.	Անգլաւոն Գիրք աւաթ. 370	33
36.	" " " 462	34
37.	Պօղոս Անթրօնայի 187	35

38.	Պօղոս Ամբօռացի	272	36
39.	" "	273	36
40.	Ընդհանր Բարձրագույնի	35	37
41.	Առհասեղ Վեպի, էջ	45	38
42.	Աթիսայել Վարդ, էջ	412	40
* 43.	" "	էջ 99	41
* 44.	" "	էջ 261	42
* 45.	" "	էջ 514	42
* 46.	" "	էջ 264	43
* 47.	" "	էջ 334	43
* 48.	" "	էջ 15	43
* 49.	" "	էջ 18	44
50.	Պղարտեի Տրախոբուս-թ. էջ	160	44
* 51.	Անյթ. Ռահայելի. էջ	155	45
* 52.	" "	էջ 306	47
* 53.	" "	էջ 309	47
* 54.	" "	էջ 307	48
* 55.	" "	էջ 88	49
* 56.	" "	էջ 84	50
* 57.	" "	էջ 300	53
* 58.	" "	էջ 28	54

* 59.	Մայրթ. Ռահայեցի, էջ 221	55
* 60.	Կիրակոս Գանձադեցի, էջ 18	56
* 61.	Հարսանե պատմիչ, էջ 155	57
62.	Հարսանեայ աեկն. Ասղ. էջ 140	59
63.	Կեպրիկ Ռեպրոխայ, էջ 81	59
64.	Յովհ. երջն. աեկն. Մայրթ. էջ 441	60
65.	" " Յն. երկնից, էջ 13	61
* 66.	Արեգի. Օրբեց, էջ 123.	61
* 67.	" էջ 135.	62
* 68.	" էջ 137.	63
* 69.	" էջ 201.	64
* 70.	" էջ 211.	65
* 71.	" էջ 163.	66
72.	Արեգի. Արեւայ եայս. Հակոբաւթ.	67
73.	Կոստ. Երջնիկայի, էջ 169	67
74.	" " 174	68
75.	Գր. Մարթեայի, 2 խ. հր. 114	69
76.	" " 505	69
77.	" " 432	71
78.	Բաւար, էջ 61.	71
79.	" էջ 64.	72

80.	Բաղնիք, էջ	72	էջ	73
81.	"	էջ 74		74
82.	"	էջ 83		75
83.	"	էջ 110		76
84.	"	էջ 111		76
85.	Ար. Նիսիսեանի, Հիպոթ. 121			76
86.	" " " " 130			77
87.	Ար. Կախաբեկի, Ժողովր. 165			78

Ծանոթ.— Նիսիսեանի մասին տեղեկությունները արգելադրված են Ներքին գործերի նախարարի կողմից 1911 թ. էջ 225-9 և 1913 թ. էջ 1142-1150:

Գործիս արտադրութեան վրայ աշ-
խատելու եւ՝

Արտաւարկութեան Բաժնետէն
և Աղանձ Զինարարութեան .

Հանգանակարանի արտադրութիւն

[604ny.]

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0023461

ЦЕНА

11
5138

уч
опришл